ENDRŐDI ISTVÁN RAJZA

Már megint a 8/b!

És még mindig a 8/b.

Akármi van, mindig bennünket vesznek elő, pedig a fele sem igaz, amit terjesztenek rólunk. Bűnbakot keresnek mindenre és erre ott a 8/b.

Az sem igaz, hogy ájultra akartuk ijeszteni Éva nénit, a biológia tanárnőt, csupán Csúzli, az osztály ezermestere fabrikálta meg, hogy ha valaki belép az iskolai szertárba, a csontváz koponyájában lámpák gyulladnak fel, s egy piros ronggyal integetni kezd.

Arról igazán nem tehetünk, hogy éppen Éva néni ment be elsőnek, aki úgy látszik, nincs jó viszonyban a barátságosan integető csontvázakkal. Ahelyett, hogy visszaköszönt volna, fogta magát és elájult.

Az osztályfőnökünk, Klári néni az angol tanárunk is egyben.

— Shakespeare... — mondja elhaló hangon, könnyesen.

Persze, ilyenkor valakinek mindig közbe kell szólnia, ahelyett, hogy hagyná Klári nénit álmodozni.

— Tanárnő kérem, ki kell mennem — áll föl Bukta. Hát persze, ki is lenne más. Neki mindig, mindenről van mit mondania. Neki mindig meg kell szólalnia.

Így aztán Klári néni visszatér a messzi angol földről a 8/b.-be és Buktát a sarokba küldi.

Bukta hiába tiltakozik, hogy ő csak kisvécézni szeretne, Klári néni hajthatatlan. Bukta aztán kétrét görnyedve kisomfordál a sarokba, azaz kisomfordálna, ha az egyik pad alól egy láb ki nem nyúlna. De az a bizonyos láb kinyúl, hogy Buktát elveszejtse. Bukta nagyot nyekkenve hasra esik.

Ilyenkor ahelyett, hogy a sajnálat sóhaja szakadna föl az osztályból, kitör az általános röhögés. Bukta ideges tekintete végigpásztázza a padsort, keresi a tettest, de hiába, ártatlan tekintetek néznek vissza rá. Mintha senki nem tudná mi történt vele.

Így aztán büntetést kap az egész osztály, ezt különösen Bukta sajnálja, aki nem tud kijutni kisvécézni.

Klári néni nagy nehezen csöndet teremt, ami nem is olyan egyszerű dolog egy mindenre elszánt osztállyal szemben, különösen akkor nem, ha valamin nevetni kell. Ha sikerül mégis neki, előhozza kedvenc okító témáját, amit mi már persze betéve tudunk.

— Nemsokára kimentek az életbe — kezdi áhítatosan, mintha az élet egy nagy, hatalmas áhítat lenne, amire úgy kell felnézni, mint az utolsó padban ülő Colosra.

— És ha nem akarunk? — kérdezi félszegen Spinger Tamás, a második padból, mert neki is állandó kérdezhetnékje van.

— Fiacskám, ezt még te sem úszod meg. Ti mindnyájan az élet kapujában álltok — mondja komolyan.

— És ha zárva van? — ökörködik tovább valaki.

— Akkor csöngetsz a házmesternek, hogy nyissa ki — vakkantja el magát Bukta.

Erre aztán megint kitör a röhögés. Az egész osztály maga előtt látja az élet nagy, zárt kapuját, amin nem lehet bejutni, mert a házmester bezárta.

A feliratot is látjuk: TÍZ UTÁN AZ ÉLETET ZÁRVA TARTJUK. Csöngessen a házmesternek.

— Hát ti sose akartok megkomolyodni? — néz ránk szemrehányóan Klári néni. — Azt hiszitek, az élet vicc?... Ha majd kiléptek az életbe... — mondaná, de erre felugrik Páva Guszti és elindul, hogy kiléphessen az életbe. Ketten visszatartják.

— Engedjetek ki az életbe! — sipítja, s az osztály, aki már régóta ismeri Klári néni szentenciáit, kórusként válaszol.

— Nem engedünk.

Mire Guszti segélykérően a tanári asztal felé fordul.

— Klári néni, nem engednek.

— Nem engedünk — szól megint a kórus.

— De miért nem? — esdekel.

— Mert az élet nem fenékig tejfel.

Klári néni összeszedi a rendbontók ellenőrző füzetét és mély tartalmú bejegyzést ír a szülőknek.

TISZTELT SZÜLŐK!

Kérem, hogy fiúkkal üljenek le komolyan beszélni, nemcsak az órát zavarja, de azt sem hajlandó megérteni, hogy egy napon értetlenül fog állni az élettel szemben. Mi arra neveljük a gyerekeket, hogy ne álljanak értetlenül az élettel szemben. Szeretném, ha ezt megmagyaráznák gyermeküknek.

KLÁRI NÉNI
osztályfőnök

Mindezt több példányban. Így aztán sohasem tudjuk meg, milyen is az élet, ha már nincs zárva a kapu, mert valakinek mindig közbe kell szólnia és Klári néni sohasem tudja befejezni az életről szóló áhítatos monológját. Csak az élet nagy kapuját látjuk, meg a házmestert, akinek csöngetni kell, ha megjöttünk.

Azért egyszer tényleg beszélhetne úgy róla, hogy legyen merszünk megismerni, mert azt, hogy nem fenékig tejfel, azt már mi is tudjuk, ehhez nem kell sok ész, elég annyi, amennyi egy 8/b-s fejében van.

Pető Sándor, 8/b

Szeretnél valamilyen szép szakmát tanulni?

GYERE SZAKMUNKÁSTANULÓNAK
A KOSSUTH NYOMDÁBA!

Választhatsz: BETŰSZEDŐ, MAGASNYOMÓ GÉPMESTER, SÍKNYOMÓ GÉPMESTER, KÖNYVKÖTŐ, NYOMDAGÉPSZERELŐ szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet:

naponta 8–14 óra között a
KOSSUTH NYOMDA
személyzeti és oktatási
osztályán,
Budapest III., Bécsi út 100.
Tel.: 805-711.

Juttatásaink:

a tanulmányi eredménytől függően
400–1050 Ft összegű
társadalmi-tanulmányi ösztöndíj,
4 Ft térítésért étkezés,
sportolási, szórakozási lehetőség,
üdülés a Balatonnál és Galyatetőn.
Továbbtanulási lehetőség
a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

Vár benneteket az EGIS

Gyógyszergyár közössége — gyertek hozzánk szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:
vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek); elekroműszerész, szobafestő, mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornamű-kezelő. A képzési idő 3 év; kollégiumot biztosítunk.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év; kollégiumot biztosítunk.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 400 Ft társadalmi ösztöndíj, + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően, jutalomlehetőség, szociális juttatások, (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülési és kulturális lehetőségek. Társadalmi szerződést kötünk.
A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGIS Gyógyszergyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest, X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Bp. Pf: 100 Telefon: 836—702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. A jelentkezéseket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek — vár az

EGIS

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT PÁLYAVÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓJA

Kedves Szülők! Vállalatunkhoz 1985. szeptember 21-től az alábbi szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak:

MAGASÉPÍTŐIPARI ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ, VASBETONKÉSZÍTŐ, VAS- ÉS FÉMSZERKEZETI LAKATOS, VÍZSZIGETELŐ, ÉPÍTŐGÉPSZERELŐ, ÉPÜLETASZTALOS, MŰKŐKÉSZÍTŐ, KŐMŰVES, ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ, BÁDOGOS, ÉPÜLETBURKOLÓ, SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ-TAPÉTÁZÓ, PADLÓBURKOLÓ (MŰANYAGBURKOLÓ), KÖZPONTI FŰTÉS- ÉS CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, VÍZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ, AUTÓSZERELŐ.

Vidékiek számára (az autószerelő és a szobafestő-mázoló-tapétázó szakmák kivételével) kollégiumot és teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíj: évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 100—650 Ft. A III. évfolyam idején teljesítménybérezési lehetőséget biztosítunk.
A kiemelt szakmák esetében (pl. kőműves, magasépítőipari ács-állványozó, vasbetonkészítő, vízszigetelő) 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést fizet a vállalat, továbbá társadalmi ösztöndíj juttatására is van lehetőség.
A társadalmi ösztöndíj összege 300—1000 Ft-ig terjed, tanulmányi pótlék címén a 3, 4, és 5-ös tanulók 30%, 40%, 50%-ot kapnak havonta az alapösztöndíjon felül.
Kérjük, hogy gyermekeik és iskolatársaik nevét, lakcímét és a választott szakmát vállalatunkhoz írásban, vagy személyesen juttassák el. Személyes jelentkezés esetén a „Szakoktatást" szíveskedjenek felkeresni: Budapest XXI., Rákóczi F. u. 195. Megközelíthető a Boráros térről gyorsvasúttal, majd a 38-as autóbusszal a 3. megálló.
Levélcímünk: Pest megyei Állami Építőipari Vállalat, Budapest XXI., Csepel, Kiss János altb. u. 19—21. 1211

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALATA

SZAKMUNKÁSTANULÓ-FELVÉTELT HIRDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKRA:

SZERKEZETLAKATOS (HAJÓÉPÍTŐ), HEGESZTŐ, CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, ÁCS, ASZTALOS, VILLANYSZERELŐ, FESTŐ-MÁZOLÓ, GÉPLAKATOS (MOTORSZERELŐ), ESZTERGÁLYOS.

JUTTATÁSOK:

— munkaruha, kedvezményes étkezés;
— kollégiumi elhelyezés;
— a III. évben teljesítmény- (szakmunkás) bérezés;
— társadalmi tanulmányi ösztöndíj;
— szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

ÜZEMEINK VANNAK:

Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

JELENTKEZNI LEHET:

a vállalat személyzeti és oktatási osztályán,
Budapest, Pf, 97. 1325.
vagy Budapest, IV., Népsziget,
telefon: 697-777 és
szegedi üzemünkben:
Szeged-Tápé — 6753.

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata, a Magyar Hajó- és Darugyár várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázási lehetőséggel:

— szerkezetlakatos, csőszerelő, gépszerelő, ácsállványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő.

A gondtalan tanuláshoz biztosítunk:

— kollégiumi elhelyezést;
— korszerűen felszerelt tanműhelyt;
— a tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 700—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat;
— napi 3 Ft térítésért ebédet;
— nyereségrészesedést;
— üdülést balatoni üdülőinkben;
— sportolási lehetőséget vállalatunk nyolc sportszakosztályában.

Minden héten szabad szombat.

Szakmunkásvizsga után: továbbtanulási lehetőség; munkába álláskor 4000—5000 Ft juttatás; modern munkásszálloda; jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:

MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. — 1904 Telefon: 296-203;

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon: 53;

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred. Telefon: 06-80-40-100;

MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dűlő. Telefon: 06-27-11-411.

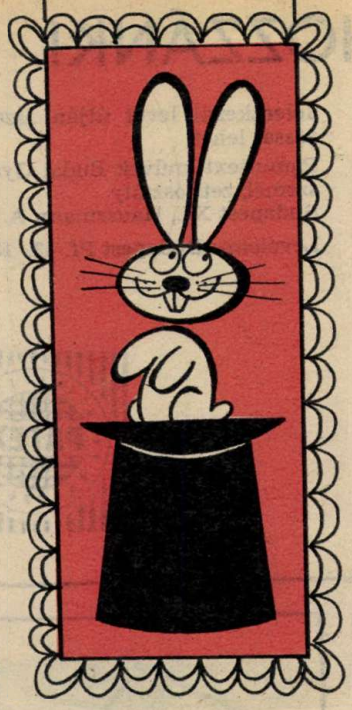

GYAKORLAT TESZI A BŰVÉSZT

E sorok szerény krónikása némi aggodalommal közelít a bűvészbarlanghoz, hogy Rodolfó mestert szóra bírja. E szakma művészei ugyanis nem szívesen szolgáltatják ki titkaikat, noha az elmúlt években már „Rodolfó—70" néven gyerekjátékok is kerültek forgalomba. Mindig produkál valami újat, amivel az átlagembert meglepi, elgondolkoztatja.

— Mi a titka csodálatos fantáziájának, tudásának?

Rodolfó elmosolyodik és vall:

— Nincsen titkom. Mindennek megvan a maga magyarázata csak rá kell jönni, meg kell tanulni. De azt aztán nagyon! Ez a sikerem titka. Végigvészeltem két világháborút, már majdnem végigélem ezt a furcsa, bolondos évszázadot, és így volt alkalmam megismerni az embereket.

(Rodolfó mester a Magyar Artistaművészek Szakszervezetének csaknem negyed század óta elnöke, több állami kitüntetésben részesült.)

Órákig a tükör előtt

— Igaz, hogy hipnotizál?

— Ez valótlan állítás. Ám előfordul, hogy produkcióimban a nézőközönség a befolyásom alá kerül, úgy is mondhatnám: szuggerálódik, hinni akar benne. Bár egyes nézőkben él a kétely némi csírája: ezt kell legyőznöm. Eddig mindig sikerült: még külföldön is, pedig ott idegen nyelvkeven kísértem a produkcióimat.

A bűvész két pályán működik: egyik a fizikai, a másik a szellemi. A fizikai a kéz felépítésén alapszik. Az embernek az ujja hegyén vannak a legfinomabb idegvégződések. Az íráshoz, a házimunkához elegendőek. Nos, én ezeket módszeresen továbbfinomítottam olyan szintre, hogy egészen apró tárgyakat finomabban érzékelek, mint mások: legyen az kártyalap, pénzdarab vagy bármilyen bűvészeti eszköz. Ha valamit eltüntetek vagy elővarázsolok, akkor alkalmazom ezt a tudásomat, és büszke vagyok rá, hogy sohasem sültem bele egy produkciómba sem. Naponta több óra hosszat is gyakorolok egy 2×2 méteres tükör előtt.

— És mit jelent a szellemi pálya?

— A kísérőszöveget. A mutatványaimat német, angol, francia, svéd, orosz, török, görög, arab nyelveken szoktam kísérni. Erre bizony fel kell készülni. Ez a munka igen nagy szellemi kondíciót kíván. Ami pedig talán a legfontosabb: a fizikai és szellemi munkának szinkronban kell lennie, tizedmásodpercnyi pontossággal. Sokszor dolgozom szűk, zárt helyen, „testközelben" a nézőközönséggel, amely lesi, hogy mikor csíphet rajta valami csalafintaságon... Pedig nem csalok, inkább rengeteget gyakorolok.

— Melyik hálásabb közönség: a gyerek vagy a felnőtt?

— A felnőtt gyerekké válik, mihelyt megkezdem a szokványos belépőmet: „Csak a kezemet figyeljék, mert csalok!" Pedig tudják, hogy nem csalás áll a mutatványom mögött, hanem sok évtizedes rutin és megfeszített munka. A mutatvány végén álmélkodnak, érthetetlennek találják a kártyatrükköt: de hiszen éppen ezt akartam. A nézőt nem kell szuggerálni: ő aláveti magát a befolyásomnak, csak nem tud róla. Mindez hit kérdése, és a hit igen nagy erő. Az orvosok is azt a beteget szeretik, aki hittel segíti őket a munkájukban.

Leleplezett hamiskártyás

— Volt már dolga hamiskártyással?

Rodolfó nagyot nevet:

— Persze, hogy volt, a katonaságnál. Az első öt percben lelepleztem és megmutattam neki, milyen ügyetlen! De azt is, hogyan kellett volna csinálnia, hogy sikerüljön. Leesett az álla!

— Szokott kártyázni!

— Soha. Minek?... Úgyis nyernék!

— Európa-szerte híres a bűvészettörténeti könyvgyűjteménye, amelyből századokra visszamenően megismerhetők az érdekes, néha titkos mutatványok. Mi hasznosítható ezekből a XX. században?

Vigyázat! Nem csalok, nem hipnotizálok, hiába akarnak rajtacsípni csalafintaságon. Nincs titkom, mindenre rá lehet jönni, meg lehet tanulni . . . Csak figyeljék a kezemet!

— Ahogy a technika fejlődik, lépést tartanak vele az artisták, az illúzionisták, a bűvészek. Ma már egyre inkább a művészkategóriába sorolják őket, méltán. Hiszen maga a színpadi színészjáték is egy fajtája a mágiának, a lelki és szellemi ráhatásnak . . . Nem tagadom, szívesen nézegetem régi könyveimet, s töprengek, mit is lehetne belőlük átmenteni az én műsoromba? Persze átalakítva, az egyéniségemhez igazítva. Meglepő, milyen sok érdekes ötlet, fogás rejlik egy-egy leírásban! A hajdani mesterek is hangsúlyozták, hogy gyakorolni, gyakorolni, gyakorolni!

A bűvész csodálkozik

— Adódnak helyzetek, amikor rögtönözni kell?

— A Szovjetunióban történt: a feleségemmel vásároltattam délelőtt egy tojást — az esti mutatványomhoz. Folyamatosan pereg a produkció: a tojás a pohárban, egy kis játék a kendővel . . . Aztán, mikor elkapom a kendőt, konfetti-özön tör elő a tojás helyéről. Majd ismét körbelibben a kendő: és lám a pohárban ismét ott a tojás! Én kiveszem és fel akarom törni, a közönség izgatottan lesi, mikor folyik a tartalma a pohárba . . . Ám nem sikerül: a tojás keményre volt főzve! A feleségem ugyanis nem tud oroszul, és nem az olcsóbb tojást választotta, hanem a drágábbat. Nem tudta, hogy azért drágább, mert főtten árulják. Úgy vágtam ki magam hogy azon nyomban megettem!

— Igaz, hogy majdnem százféle kártyatrükköt tud?

— Csupán egy nullát tévedett, aki ezt mondta. Ezer körül jár a kártyatrükkjeim száma . . .

Bedő István

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FÜLEKI JÁNOS

MAGYAR FELTALÁLÓK. Sok-sok magyar tudós szakember írta be nevét a találmányok aranykönyvébe. Közülük itt most csak néhányat tudunk bemutatni. De ha érdeklődsz életük és munkásságuk iránt, feltétlenül olvasd el Vajda Pál: Nagy magyar feltalálók című könyvét. A könyvtárban megtalálhatod.

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: február 1. Címünk: Budapest Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TOPRENGŐ".

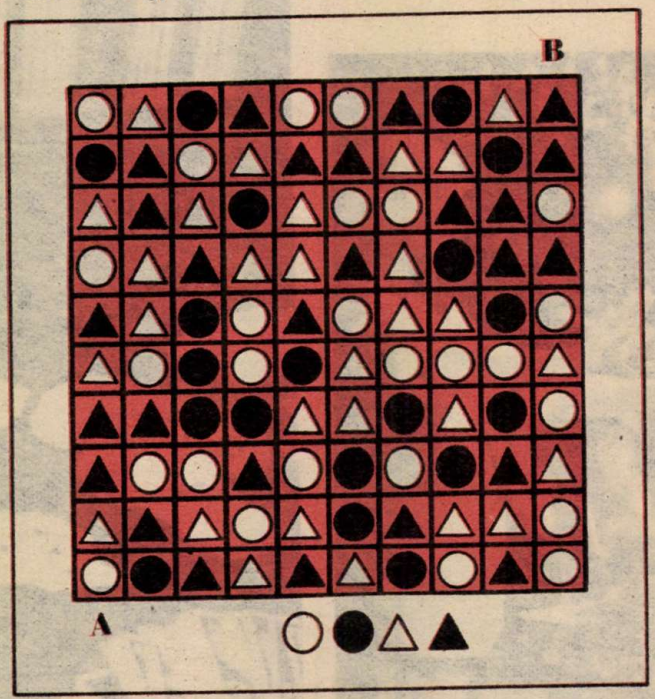

TÜRELEM ÉS MEGFIGYELÉS. A találmány megvalósulásához sok minden kell. Többek között tartós türelem és jó megfigyelőkészség. Vajon a te türelmed és megfigyelőkészséged milyen? Nézd meg alaposan ezt a mintás négyzetet és felelj az alábbi kérdésekre.

1. 25-nél több vagy kevesebb a fehér körök száma?
2. Igaz-e, hogy a négy motívum közül a fekete körök száma a legkevesebb?
3. Fehér vagy fekete háromszögből van több?
4. Együttesen melyikből van több: a két fehér vagy a két fekete motívumból?
5. Előbb vízszintesen, majd függőlegesen oszd két részre a mintás négyzetet. Igaz-e, hogy mind a két esetben csupán egy különbség van a feketéék között is és a fehérek között is?

Ha mindegyik kérdésre leírtad a választ, kezdj hozzá az ellenőrzéshez. Őszintén írd meg: hány válaszod volt jó!

A 35. SZÁM MEGFEJTÉSEI. — TIBIKE CSODÁLKOZIK: ... szoborból vannak. — FEJETLENEK: A—2, B—3, C—1. — PITYU MIÉRT PITYEREGSZ?: humor, hámos, vámos, város, sáros, sírós, sírás. — A HUMORISTA ÉS A HUMORA: Karinthy Frigyes ‚Lógok a szeren, Tanár úr kérem. — TORZONBORZ VENDÉG: a 4-es. — BOHÓCTRÜKK: 25 eltérés van köztük. — KÉT VIDÁM MEXIKÓI: a jobb oldalinak hat ujj van a lábán.

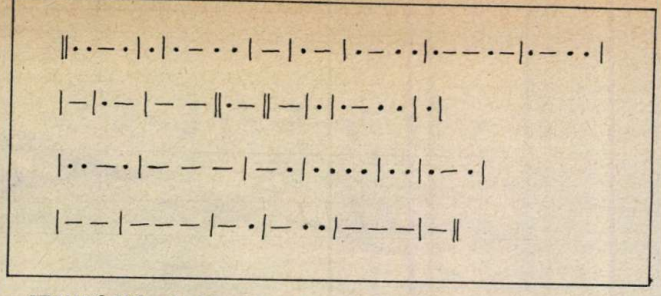

SZENZÁCIÓ. Puskás Tivadar a múlt század utolsó évtizedében minden valószínűség szerint ezt a morzejeles táviratot küldhette volna jó ismerősének, Edisonnak Amerikába. Hogyan szól a távirat szövege?

+R
MAGÁNHÁZBA

T=S
HABOT SZORTAK

FÖLDÖN, VÍZEN, LEVEGŐBEN. A felső, összetett szó betűiből a magyar nehézipar úttörőjének nevét rakhatod ki. A földi és a vízi közlekedés hazai kibontakoztatását segítette. Nevét még ma is két gyár viseli. Az alsó két szó betűiből egy olyan feltaláló nevét kapod meg, aki a levegőt próbálta meghódítani.

A MECHANIKUS. A XVIII. század egyik jelentős tudós feltalálójának a nevét találod meg a vízszintes 1. sorban. Mechanikusnak nevezték, mert káprázatos technikai tudása egymás után keltette életre a legbámulatosabb találmányokat. Sajnos, az utókor, ha a nevét hallja, csupán egy játékos találmányára gondol. Megfejtésként a feltaláló nevét, s ha tudod, játékos találmányának a nevét is küldd be.

VÍZSZINTES: 1. A mechanikus feltaláló elő- és utóneve. (A sarki zárt betű: N). 7. Zenekarra és énekhangra írott zenei alkotás. 8. A komédiázáshoz ez is hozzá tartozik! 9. Lantos Nándor. 10. Hektár. 11. Dél-alföldi város. 13. Szovjet folyó. 15. Keresztül. 16. Kiejtett mássalhangzó. 18. Így kezdődik az irkafirkálás. 19. A kereskedő áruja. 21. A katonai rendfokozat egy szótagja. 22. Ilyen ember a nagyfülű állat tulajdonosa (az első kockában kettősbetű).

FÜGGŐLEGES: 1. A kölcsönadott pénzért jár. 2. Vissza: a „kellene" szó a népdalban így szerepel. 3. A méta egynemű betűi. 4. A budapesti Lenin-szobor készítőjének (Pátzay) utóneve. 5. Tűzhányó. 6. Kettőzve: becézett fiúnév. 7. Jó barátja, népiesen. 10. Disznótoros étel. 12. Fúvós hangszer. 14. Kiejtett miért. 17. Kevert rém. 19. „Néma" pisze (a második kockában kettősbetű). 20. Kettőzve: dunántúli város.

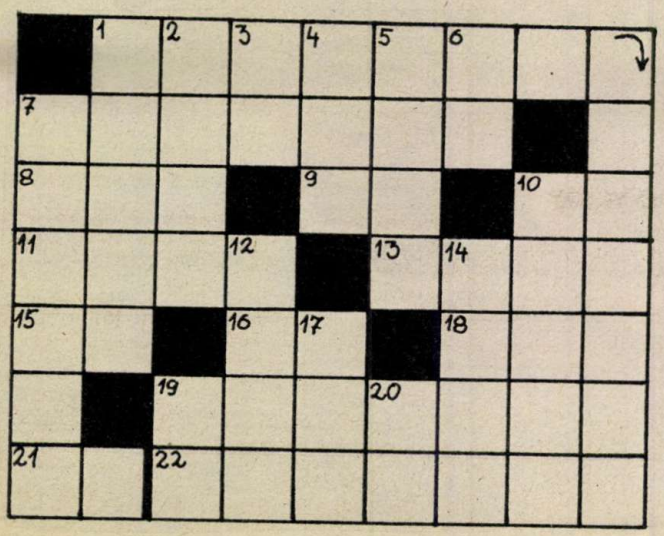

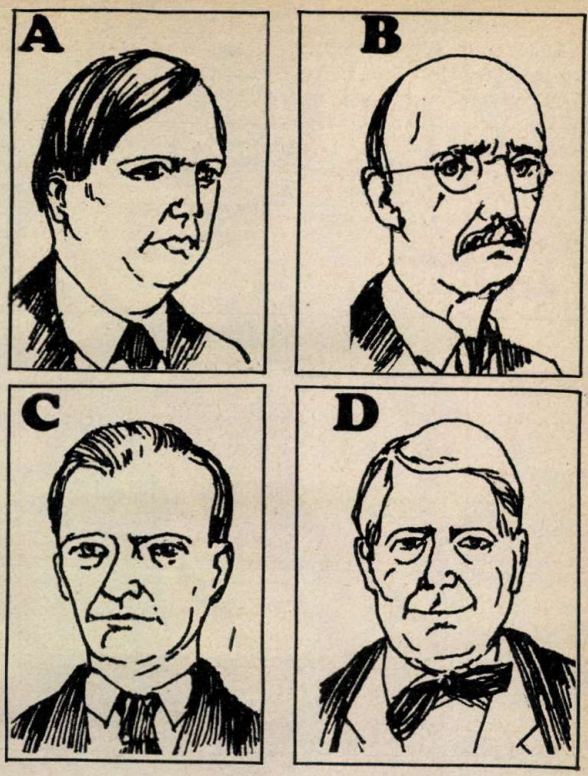

ISMERED ŐKET? Négy híres, magyar feltaláló arcképe, neve és a hozzá fűződő találmány összekeveredett. Teremts rendet, párosítsd a nagy- és kisbetűket, valamint a számokat.

a: MIHÁLY DÉNES b: TURCSÁNYI OLIVÉR c: BRÓDY IMRE d: KANDÓ KÁLMÁN

1: A filmatyp felirat-benyomógép (idegen nyelvű filmek feliratához) elkészítője. 2: Az első televíziós készülék, a Telehor megalkotója. 3: A nagyvasúti elektromos vontatás megteremtője. 4: A kripton töltésű izzólámpa feltalálója.

Vagyonodat mihez szabod? Országodban van egy kanapé. Terpeszkedik rajta egy császár, aki így üzen: Élők, utóljára szólok, fizessétek ki azonnal az adót.

EZERMESTER. A XVIII. század fordulóján élt, 1849-ben halt meg. Ezermesterkedő mérnök volt. Nevét és találmányát ebben a szövegben találod meg, ha tudsz a „szavak között" olvasni.

NYERTESEK: Az 1. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Badinka Zsuzsanna, Bp. XVI.; Okrona Gyula, Bp. XXI.; Gáspár Zoltán, Bp. IV.; Pejsmann Ferenc, Bp. X.; Vígh Tibor, Jászjákóhalma; Agócs Attila, Erdőkövesd; Pacskó Zoltán, Györöny; Farkas Attila, Érd; Zsupos Gabriella, Debrecen; Tóth Károly, Forráskút; Semperger Andrea, Petőháza; Breznai Emese, Alsótelekes; Busa Andrea, Tornaszentandrás; Nagy Árpád, Jászapáti; Kopasz Ágnes, Cegléd; Nagy László, Hajdúhadház; Mika László, Abaújszántó; Nagy Zita, Zalaegerszeg; Kiss Attila, Veszprém; Barcsik Beáta, Tiszanána.

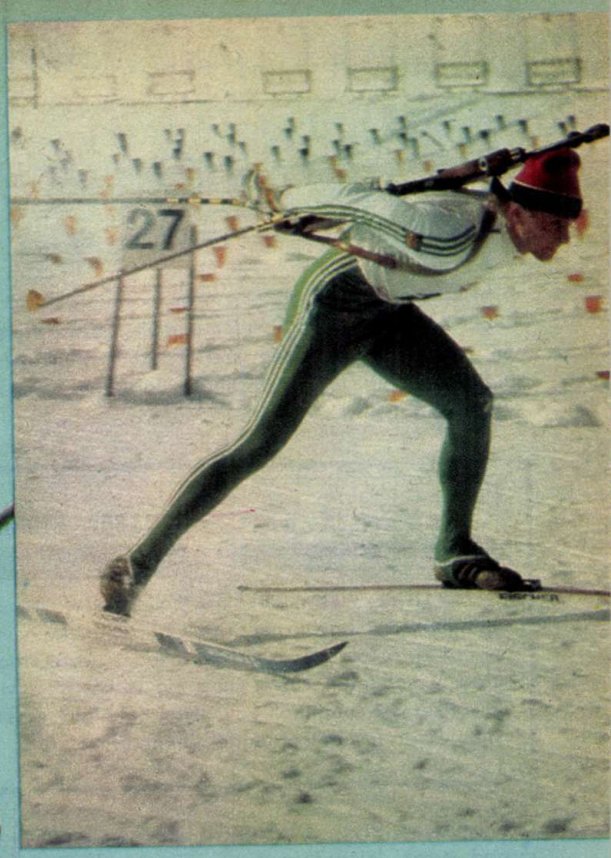

A különleges felvételekhez különleges aláírások illenek. Hamarjában ilyesmik jutottak eszünkbe:

„Még jó, hogy van mibe kapaszkodnom!" – bizakodhat a lesikló.

„Itt sincs hóvirág, ott sincs hóvirág!" – sóhajt a biatlonista.

„És ilyen laposan hogy látjuk majd a tájat?" – kérdezhetik a szánkózók.

Sport show

ORDASOK KÖZÖTT 4

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

19.

GRATULÁLOK, BÁRÓ! HALLOM, MILYEN BÁTRAN ELINTÉZETT EGY FRANCIA TERRORISTÁT... DE MOST NEM EZÉRT HÍVATTAM. FONTOS FELADATOT KAP. AZ ÚJ CÉLZÓBERENDEZÉS KIPRÓBÁLÁSÁRA KELL ALKALMAS HELYET KERESNIE A KÖRNYÉKEN.

20.

EZ A RÉT TALÁN MEGFELEL. CSAK MEGTUDNÁM VÉGRE, HOL KÉSZÜL AZ A CÉLZÓBERENDEZÉS. NYOMA SINCS ÜZEMNEK SAINT-RHÉMY VIDÉKÉN!

21.

FELFEGYVERZETT FRANCIÁK! A GESTAPO ÚJABB KELEPCÉJE VOLNA? NEM. EZEK VALÓBAN MAQUISARDOK! VALAMIT TENNEM KELL, MERT HA MEGLÁTNAK, TÜZELNI FOGNAK!

22.

FEL A KEZEKKEL!

...ÉS MIELŐTT A PARTIZÁNOK FELESZMÉLHETNÉNEK, GOLDRING LEFEGYVERZI ŐKET.

23.

SZÁZ LÉPÉS UTÁN HÁTRAFORDULHATNAK. DE AZTÁN OKULJANAK EBBŐL A LECKÉBŐL!

24.

NYOMTALANUL ELTŰNT! ÉS A FEGYVEREINKET ITT HAGYTA! TE ÉRTED EZT?

A FENE ÉRTI! BIZTOS VOLTAM BENNE, HOGY GOLYÓT KÜLD A HÁTUNKBA!

FOLYTATJUK

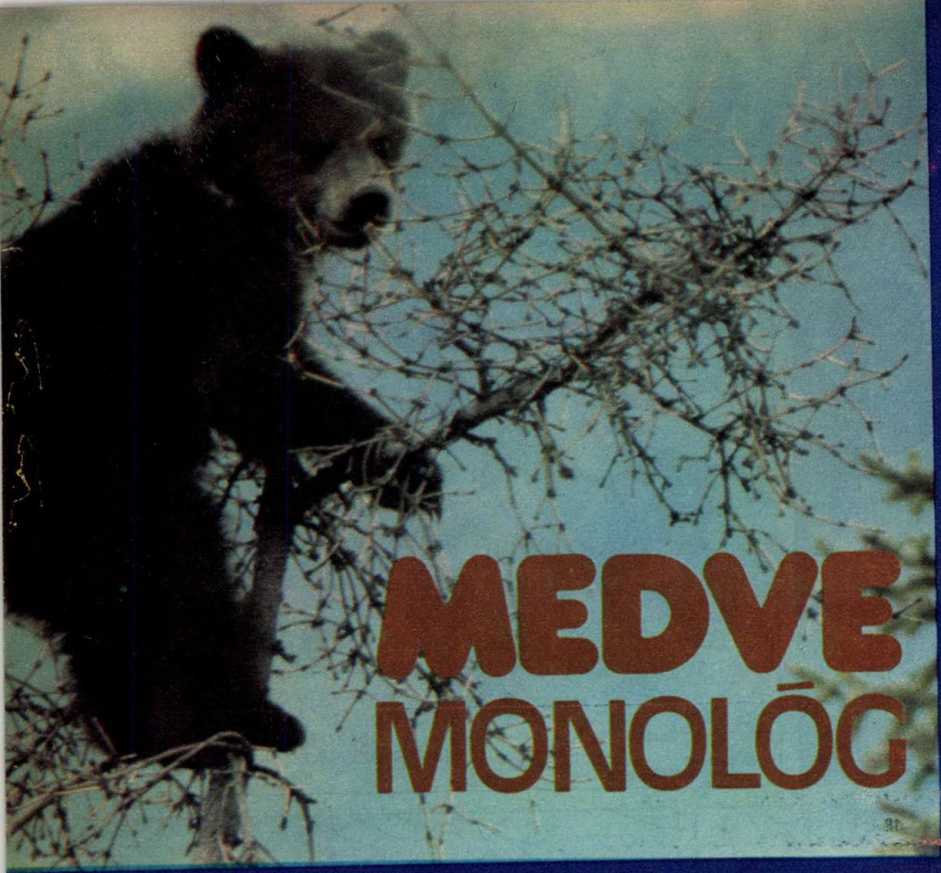

MEDVE MONOLÓG

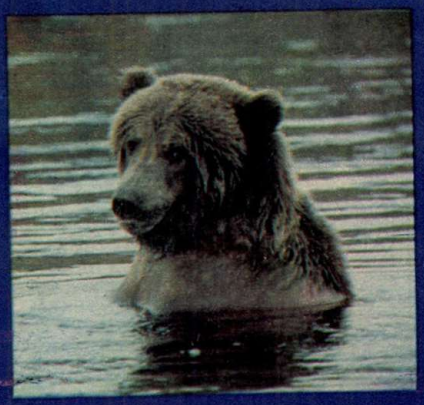

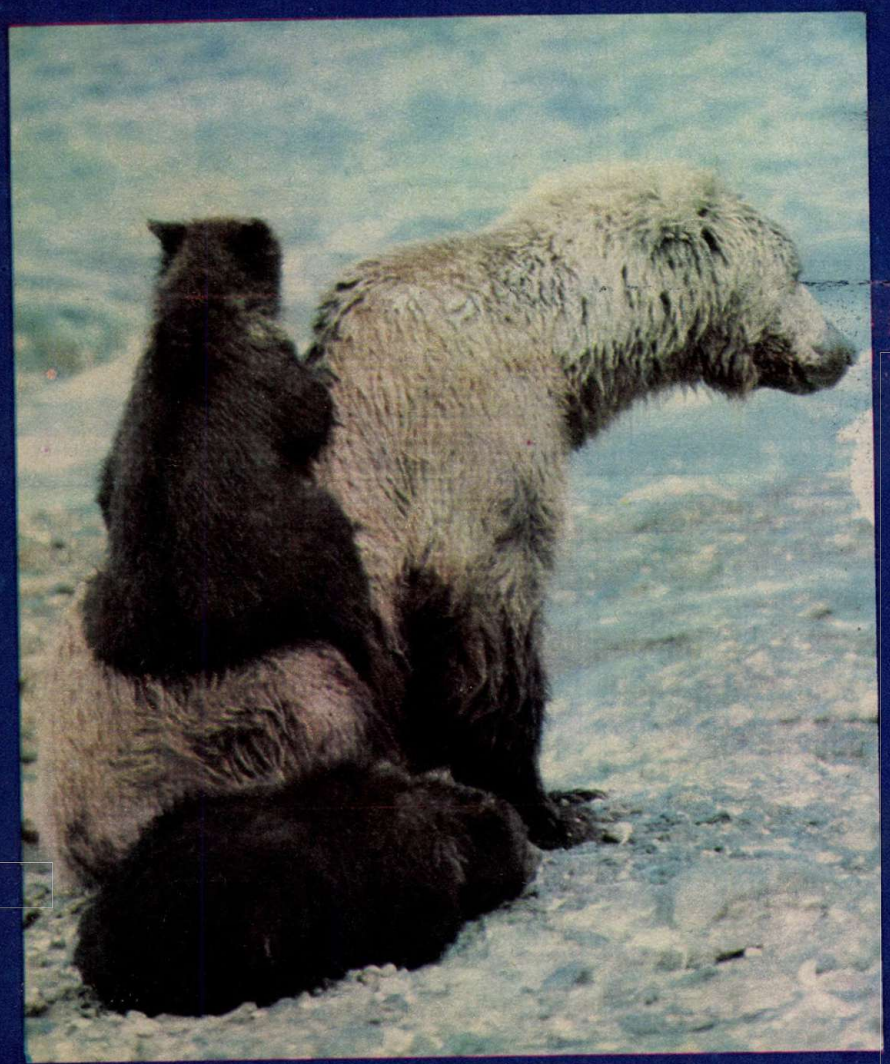

„Ilyenkor, február közeledtével sokan teszik fel a játékos kérdést: előjövök-e a barlangból, s ha igen, akkor vajon kint is maradok-e? Nos, tudni kell, hogy én, amint a táplálékban („mindenevő, egyaránt szereti a növényi táplálékokat, például a bogyókat, gombákat, makkokat, diót, mogyorót, gyümölcsöt, dinnyét, kukoricát, ugyanakkor elejt nagyobb vadakat, háziállatokat, sőt kedveli a halakat, különösen a lazacot is") szegény téli félév közeleg, búvóhelyet keresek magamnak. Ha nem találok készen megfelelő búvóhelyet, akkor gödröt ások egy csendes, félreeső zúgban, ami ember és állat számára egyaránt hozzáférhetetlen. Egyesek szerint csak „téli nyugalomra" vonulok vissza anélkül, hogy a testhőmérsékletem mélyebb szintre szállna le, vagy testem megmerevedne, ami a tipikus téli álmot alvó állatoknál megfigyelhető. Mások szerint igazi téli álmot alszom. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy ilyenkor csak ritkán hagyom el a tanyámat, és ősszel felhalmozott zsírtartalékaimból élek.

Elmondta: Ursus arctos,
azaz a barnamedve

P
85/6
XL. ÉVF. • 1985. FEBRUÁR 7. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS
A GYŰRŰ BEZÁRULT!
BUDAPEST
1945
FEBRUÁR
(RIPORTUNK A 3–4–5. OLDALON)

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

HOGYAN ÉL A HEGYI EMBER? FARKASNYOMON A VÉRTESBEN. A FAVÁGÓ ÉJSZAKÁJA.

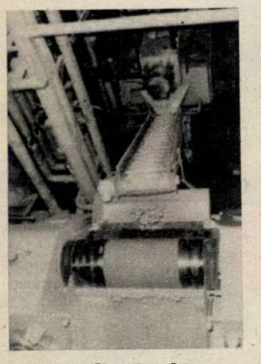

A TISZTÁLKODÁS TITKAI. AMÍG A SZAPPAN SZAPPAN LESZ. GYÁRLÁTOGATÁS A CAOLÁNÁL.

BALATON: JÉGVITORLA, FAKUTYA – TÉLTÜNDÉREK OTTHONA.

margó

MÚLTŐRZŐ

A fiú a hetedik béből azt mondja, hogy neki milyen peche van! Balszerencséje abból adódik, hogy a század hetvenes éveiben született. Iskolába a nyolcvanas-kilencvenes években jár, s mire felnő, csaknem kétezret írnak. Kiszámítható tehát, mondja, hogy mindenről lekésett.

Mert, teszem azt, ha ötszáz éve születik, lehetett volna zsoldos Mátyás király fekete seregében; kétszázhetven éve parasztfelkelő Rákóczi oldalán; megénekelt kisdobos a szabadságharcban, ha a múlt századba veti sorsa; de ha csak ötven-hatvan évvel előzi meg korát, akkor is sokat tehetett volna. Valami „hősiest", esetleg szülei, otthona védelmében a fasiszták ellen.

De merthogy mostanában született és most is él, nem marad más, mint tanórán, könyvből tanulni a múltat. Ami pedig, fejtegeti, csak nem ér föl a megélés szépségével, izgalmával.

Vitatkozom barátommal, mint rendesen. Dehogyis azon, hogy nem lett volna jó letűnt századok köz-, vagy magasabb rangú katonájának lenni. Álmodtam magam én is dicső hősnek vagy büszke vesztőnek, ideáljaim éppeni állása szerint. S még csak annak igazságát sem vitatom el tőle, hogy ne lenne valóban szebb és izgalmasabb a valódi élet a könyvbélinél.

Kivált, ha a történelmet úgy fogjuk föl, miként értik sokan: egy tantárgynak a sok közül. Bemagolandó és elfelejtendő matériát, számok és nevek sokaságát, események összefüggéstelen sorát. Pedig, ha valami nem csak tantárgy, akkor a történelem nem az. Még kevésbé a hátunk mögött maradt idők, események és alakok unos-untalan ismétlése. Már csak azért sem, mert a történelem nem egyszerűen a múlt, hanem egyszerre a jelen és a jövő is. S abból, ami a múltból ránk maradt, benne van mai önmagunk, s mindaz, ami — lehetünk.

Így aztán, hiszed vagy nem hiszed, te magad vagy egy kicsit a fekete seregbeli katona, a parasztfelkelő, a hős kisdobos és a városa épségét féltő néhai polgár. S minden ismeret, amit róluk szerzel, nem csupán hozzájuk visz közelebb: saját magad megismerésében is segít.

Ami pedig a késői születést illeti, magyarázom barátomnak, afölött sincs sok keseregnivaló. Akarjuk vagy sem, mai életünk, cselekedeteink, még ha nem is mérjük föl naponta, részesei ennek a történelemnek. Események, amelyeket egyszer majd megítélnek és megőriznek.

Ahogy nekünk is naponta kötelességünk ítélni és őrizni a múltat.

Major Árvácska

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0108 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

INDEX: 25 695

HU ISSN 0030-9583

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A GYŰRŰ BEZÁRULT

A front Üllő és Ecser között állt, a Johállási dűlőnél húzódtak a lövészárkok. A lakosság nagy része ki volt telepítve, nagyon sokan elmenekültek. Akik itt maradtak, nagyon várták már, hogy elérjen hozzánk a Vörös Hadsereg. A nyilasok lövészárkot ásni, lövészbakot cipelni hajtották a népet: nehéz idők jártak 1944. november hetedike és december huszonnyolcadika között. Addigra zárta össze a Malinovszkij marsall vezette II. Ukrán Front az ostromgyűrűt Budapest körül

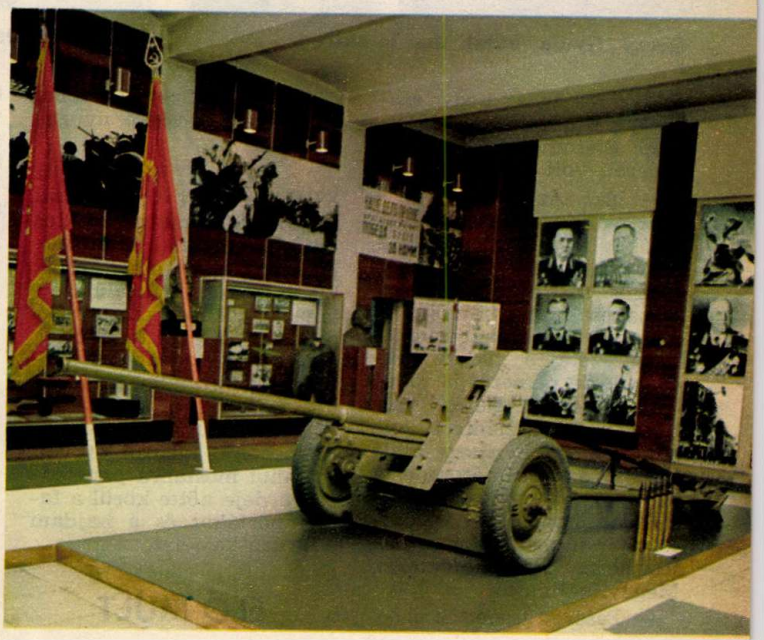

A diaporáma, a korabeli fényképek, a fegyverek ma múzeumban őrzik a csaták emlékét

Gyerekek veszik körül Loskó Józsefnét, az első keresztúri úttörőcsapat alapítóját

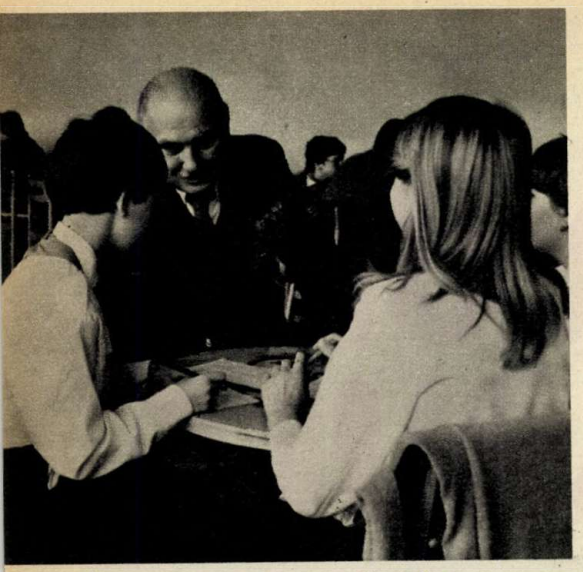

Géczy Gyula bácsi ma is aktív

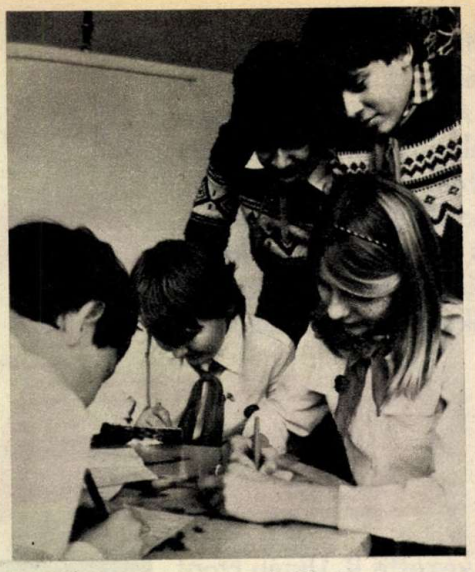

Az elődök szava nem száll el

Munkában a csapat

A GYŰRŰ BEZÁRULT

— Igaz, hogy csapatunk névadója, Steinmetz Miklós Ecseren volt beszállásolva?

— Igaz. Az édesapja magyar volt, a Tanácsköztársaságot követően került a Szovjetunióba. Steinmetz Miklós a Vörös Hadsereg századosaként harcolt a második világháborúban. Természetesen tudott magyarul, de németül is tökéletesen beszélt. Bátran vállalta a parlamenteri feladatot, hogy Ferihegy alatt átadja az ultimátumot a németeknek. Nyitott terepjáróban, nappal, fehér zászlóval indult el, de nem teljesíthette a küldetését. Meggyilkolták.

— Ecseren temették el?

— Igen. Sikerült a holttestét kihozni a tűzvonalból. Harmadmagammal én ástam a sírt neki, az ecseri római katolikus templom bejáratától jobbra. Katonai tiszteletadással temették, szinte az egész falu ott volt. Maga Malinovszkij mondott beszédet, tizenkét katona adott díszlövést, fúvószenekar játszotta az Internacionálét. Később exhumálták a holttestet. Úgy tudom, előbb Gödöllőre vitték, azután a Szovjetunióba, ott helyezték végső nyugalomra.

Az iménti interjút a XVII. kerületi Újlak utcai iskola Steinmetz Miklós Úttörőcsapatának öt úttörője készítette Gutai Pállal, Ecser község nyugalmazott tanácselnökével. Ecser határos a XVII. kerülettel, amely a felszabadulás idején még ugyanúgy a vidékhez tartozott és nem a fővároshoz. Rákoskeresztúr, Rákoshegy, Rákosliget volt itt, ahol mostanra panelházak erdeje nőtte körül a falusi portákat és a hajdani Vigyázó-kastélyt.

ÉLŐ MÚLT

Újonnan épült ház a kerületi Dózsa Művelődési Központ is, amelynek nagytermében tizenegy úttörőcsapat küldöttei ülték körül a felszabadulási vetélkedő asztalait egy januári délutánon. A vetélkedő egyik feladata volt interjút készíteni a felszabadulás szemtanúival. Természetesen ott volt az Újlak utcaiak öt alkalmi riportere is: Döbrössy Krisztina, Szabados Eszter, Bodony István, Nerpel Ervin és Molnár Tamás. Korabeli pénzeket kellett fölismerniük; volt kérdés a Vörös Hadsereg akkori fegyvereiről; orosz nyelvű üzenetet kellett lefordítaniuk, amelyből megtudhatta, aki még nem tudta, hogy a Rákoshegyen állomásozó Táncsics zászlóalj a felszabadítók oldalára állt. A leírt történelmi ismereteket firtató kérdések szünetében pedig megelevenedett a történelem. Magnókazettákról szólaltak meg az emlékek. De voltak olyan csapatok, amelyek maguk játszották el a többieknek, miként és miről kérdezték meg a négy évtized előtti események tanúit.

Így vált közkinccsé a hajdani labdarúgó center története, aki maga is megsebesült, miközben sebesült századparancsnokát próbálta menteni, és aki azután a sebesültkórházban szervezett focimeccsen két gólt lőtt a magyar csapat csatáraként a németeknek. Máig őrzi emlékezetében, milyen szépen szólt a Himnusz a győzelem után. Vagy a gyári vésnök elbeszélése arról, hogyan biztatták a bevonulás megtagadására az embereket, hogyan segítették a katonaszökevényeket, hogyan tartóztatták le ezért őt és társait, mert valaki följelentette őket, s a gyártulajdonos hogyan vállalt értük kezességet, hogy kiszabaduljanak.

Az Akácvirág utcai Iskola Kőrösi Csoma Sándor Úttörőcsapatából jött Ludányi Márta nagy, fekete kendőt kerített a vállára, és ahogy válaszolgatott Nagy Mónika kérdéseire, a nézők szinte maguk előtt látták az emlékező, idős parasztasszonyt.

„NEM MEGYÜNK!"

— Hogy hívják a nénit?

— Kővári Károlyné, született Filipszki Mária.

— Mikor jelentek meg itt először a katonák?

— Hát, én már nem tudom. De voltak német katonák Pécelen meg Maglódon meg Ecserben is. De aztán jöttek a szovjet csapatok. A mátyásföldi repülőtérnél volt a csata. Utána indultak Budapestnek.

— És itt, a közvetlen közelben nem történt semmi?

— Dehogynem! Az egyik nap kidobolta a bíró, hogy szedelőzködjön mindenki, mert a németek parancsba adták, hogy el kell menni Vácra. Még éjjel mindenki disznót vágott, hogy ne kerüljön a németek kezére. Reggel aztán ódamentünk a régi községháza elé. Mindenki kérdezte a bírót, hogy most mi lesz? A bíró fogta magát, leült a padra. Nagy csönd volt. A bíró meg így szólt: „mindenki menjen, ahová akar, én maradok." Akkor aztán mindenki mondta, hogy „nem megyünk". Amikor megjöttek a németek, a bíró nekik is mondta, hogy nem megyünk el. Aztán egyik nap puskalövéseket hallunk a falu határán. Na, szaladtunk ki a köves útra. Hanem mikor az oroszok jöttek, akkorra már a né-

metek elkezdtek lőni. Az egyik szomszéd kertben volt légvédelmi ágyú, innen lőttek vele, aztán: puff! De onnan is lőttek: puff!

— És mit csinált ezalatt a falu népe? Segítettek harcolni?

— Á, nem. A falu népe a pincékbe húzódott. Senki nem harcolt a faluból.

— Mi történt az összecsapás után?

— Hát az oroszok győztek, aztán mi elszállásoltuk őket. Akkor még jó nagy udvarunk volt, oda bevitték a harckocsikat...

GYERTYALÁNG

Amíg a nagyteremben vetélkedtek, a művelődési ház más helyiségei sem álltak üresen. Volt, ahol apró dísztárgyakat készítettek a felszabadulás emlékére, megint mások a környék utcáit járták mikrofonnal a kezükben, hogy a kerület közelmúltjáról, fejlődéséről faggassák a járókelőket. Egy kisebb teremben is asztalokat ültek körül a csapatok küldöttei, buzgón jegyzeteltek, ám itt nem folyt verseny. Ősz hajú vendégek, az ellenállás és az újjáépítés veteránjai meséltek a múltról a gyerekeknek, unokáik korosztályának. Emlékező mondatok oldódtak meghitt zsongássá a levegőben.

„A bőrösök szakszervezetének volt egy dalárdája. A hatóságok betiltották a mozgalmi dalokat, de csak a szöveget lehetett betiltani, a dallamot nem. Mi aztán szöveg nélkül, zümmögve adtuk elő őket..."

„Negyvenkettőben volt egy tömegtüntetés a háború ellen a Petőfi-szobornál. Lehettünk tízezren is, Bulla Elma szavalt. Akkor őrizetbe vettek, attól fogva felügyelet alatt voltam, május elseje előtt mindig jöttek értem a csendőrök..."

„...április huszonkilencedikén megalakítottuk a faluban a kommunista párt-tot. Huszonöt-harmincan voltunk..."

„... a szabadság nem jelszó volt, hanem mindenkitől átélt dolog. Mint áramkimaradáskor, ha végre gyertyát gyújt valaki: a szabadító világosság élménye..."

N. T.

Fotó: Potzmann János

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (20.)

Pest felszabadulása, az újabb német felmentési kísérlet elhárításának reális lehetősége, a magyar főváros utcai harcaiban tapasztalatra szert tett 18. lövészhadtest jelentős erőinek átcsoportosítása Budára egyben megteremtette a nyugati városrész elfoglalásának feltételeit is. Ennek megfelelően a Legfelsőbb Főparancsnokság Főhadiszállása azzal bízta meg Afonyin vezérőrnagy új állományú (a 18., 37. és 75. lövészhadtestekből megalakított) budapesti csoportját, hogy fejezze be a Dunaparti nagyváros egészének megtisztítását az ellenségtől.

Ez a parancs rendkívül nehéz helyzet elé állította az ötödik hónapja egyfolytában harcoló csapatokat, hiszen a budai rész erdős, hegyes területe, a jól védhető Vár- és Gellérthegy, a kiterjedt alagút- és barlangrendszerek, a Budán kiépített négy védelmi gyűrű mind-mind a védők helyzetét könnyítette meg.

Az idő sürgetett, így 1945. január 19-én a Margitsziget északi csücskén partra szállt egy szovjet rohamcsoport azzal a feladattal, hogy kiszorítsa onnan az ellenséges kötelékeket. Ezzel párhuzamosan támadásba lendült a Vörösvári út és a Törökvész út közötti térségben lévő 75. lövészhadtest, illetve a Törökvész úttól a Farkasréti temetőig szétbontakozott 37. lövészhadtest. Az időközben megsebesült Afonyin vezérőrnagy beosztását a budapesti csoport élén Managarov altábornagy vette át január 20-án.

Amikor a németek utolsó felmentési kísérlete is meghiúsult, s ezzel elhárult a déli irányú német támadás veszélye, január 27-én megindulhattak a déli összekötő vasúti hídtól a Farkasréti temetőig szétbontakozott 18. lövészhadtest csapatai is. Ezek az erők a Kis-Svábhegynél és a Rókus-hegynél jelentősen behorpasztották a védők arcvonalát.

Ekkorra a Budán körülzárt 34 ezer német és magyar katona helyzete kilátástalanná vált, hiszen a harcolók számát meghaladta a sebesülteké. Ennek ellenére Hitler elrendelte a városrészt védő német főparancsnok, Pfeffer-Wildenbruch SS vezérezredes számára: „Továbbra is tartania kell a védőseregnek Budapestet, amíg a felmentés órája elérkezik." Ehelyett azonban szovjet győzelmeket hoztak az elkövetkező napok is. Január 29-én a Duna jobb partján déli irányban előrenyomuló egységek elérték a Margit-híd budai hídfőjét, a délről támadók pedig a Hamzsabégi út és az ahhoz csatlakozó vasútvonal mentén védekezőkkel szemben értek el sikereket. Másnap már a Vérmező délnyugati részén folytak harcok, 31-ére pedig befejeződött a Margitsziget megtisztítása.

A mind kisebb területre összezsúfolódott, kimerült védők sorsa egyre kilátástalanabb lett. Az élelmiszerkészletek is elfogytak. Egy 1945. február 1-i német jelentés szerint: „Az ellátási helyzet elviselhetetlen. Étlap a következő: 5 napra naponta és fejenként 5 gramm zsír, 1 szelet kenyér és lóhús." Pfeffer-Wildenbruch vezérezredes hiába kért többször is lehetőséget arra, hogy belátása szerint cselekedhessék, mindig csak egy válasz érkezett: A Führer parancsa, hogy Budapestet a legvégsőkig kell tartani, nem változott."

A 37. lövészhadtest egységei február 6-án birtokba vették mind a Sas-hegyet, mind a Várhegy és a Gellérthegy közötti területet. Így lehetőség nyílt arra, hogy bekerítsék a Farkasréti temetőt hetek óta megszállva tartó ellenséget. Három nap múlva a felszabadítók elfoglalták a temetőt, továbbá a Kis-Gellérthegyet és a Déli pályaudvart. A német—magyar erők maradványai a Gellért- és a Várhegyre szorultak vissza, de február 11-én befejeződött a Citadelláért vívott küzdelem is.

A még mindig harcolók számára két lehetőség nyílott: vagy megadják magukat, vagy megpróbálnak kitörni a szovjet gyűrűből. A németek az utóbbit választották, de erről szándékosan csak néhány órával a végrehajtás előtt értesítették Hindy Iván vezérezredest, a budapesti magyar erők parancsnokát. Ennek célja az lehetett, hogy „az idő rövidsége miatt már nem gyülekeztethető magyar alakulatok kössék le a szovjet csapatokat a kitörés végrehajtásáig."

1945. február 11-én este 8 órakor indult meg a kétségbeesett akció. Úgy tervezték, hogy a mai Szilágyi Erzsébet fasoron át jutnak ki a hegyekbe, s Budakeszi, Budajenő, Perbál, Tinnye, illetve Pesthidegkút, Solymár, Pilisvörösvár, Pilisszántó, Pilisszentlélek irányában előretörve veszik fel a kapcsolatot a gyűrűn kívül levő német erőkkel.

A terv azonban meghiúsult. A szovjet tüzérség a kitörés pillanatában pusztító csapást mért az összetorlódott csapatokra. Akiknek mégis sikerült átküzdeniük magukat a 18. szovjet lövészhadosztály Szilágyi Erzsébet fasori védelmén, azok zömét a budai hegyekben számolták fel a szovjet csapatok. Német források szerint február 16-áig mindössze 624 katona jutott el saját erőihez. Ezek között azonban nem volt Pfeffer-Wildenbruch SS vezérezredes, őt menekülés közben elfogták a szovjet katonák, hadifogságba esett.

A kitörés elhárítását követő néhány órában a szovjet csapatok birtokba vették a német kézen levő épületeket a Várban és környékén, ezzel elérkezett a régen remélt pillanat: 1945. február 13-án délre Budapest felszabadult.

Dr. Füzi Imre — Dr. M. Szabó Miklós

Az utolsó nagy csaták a magyar fővárosért. Szovjet légvédelmi tüzérek a budapesti harcokban

HÁZTÖRTÉNELEM

A Krisztina körúti Gyermekkönyvtár könyvtárosa készséges.

— Azt a képet keresi?!... Egy pillanat. Együtt van nálunk a kerület felszabadításának minden írott vagy képes emléke. Még a huszonöt éves évfordulóra gyűjtöttük össze. Látja, ez itt a lebombázott Vár. Csak Hadik András szobra áll épen. Na, ez az, amit keres.

A kép a magyar fővárosért vívott csaták groteszk pillanatát ábrázolja. A lelőtt német repülőgépet, amint ott landolt a budai bérház tetején. Fönnakadva, mint egy sebzett madár, amelynek annyi ereje sincs már, hogy aláhulljon.

— Az a ház az — a könyvtáros az Attila úti házsorra mutat. — Akkoriban előtte kanyarodott el az út. Azóta megváltozott a forgalom, beépítették a foghíjakat is. De néhány éve még laktak itt olyanok, akik átélték az eseményeket.

Az Attila út ott szalad végig a Budai Vár tövében. Néhány lépcsőfok fölfelé, s az ember eléri a várbástyát. Előtte fás, lankás vidék: a híres Tabán. Balra egy autóparkoló, jobbra egy játszótér. A tér most üres, foga van a télnek.

A téren mama vág át apró gyermekével, a gyerek óvodás korú lehet.

— Hogyan? A házon egy repülő? Nem tudok én erről, kérem. Nem régen költöztünk csak ide, nem ismerjük a környéket. Talán az idősebbek.

Az idősebb asszony az Attila úti ház második emeletén bizalmatlan. A résre nyitott ajtó mögül beszél.

— Repülőgép a háztetőn? Hát hogyne tudnék róla. Mindenki tudott róla: ott lógott le a ház homlokzatán. De az nem a mi házunkban történt, hanem a másik épületben.

A szomszéd házfelügyelő jó beszélőkéjű ember.

— Hallottuk mi, kérem, mindannyian hallottuk a történetet. Magam vagy huszonöt éve kerültem ide, a ház akkor már újra állt, de ahogy hallom, jó ideig viselte a háború nyomait. Azóta többször tatarozták. Meg lehet nézni: rendes, tiszta ház!

A lépcsőház huzatos, odakünn kemény a tél. Elsétálok az Attila úti házak előtt, beülök a Tabán teázójába. Mellettem a fiú maraschinóteát rendel, vele tartok én is. Megtudom: nyolcadikos, a környékbeli iskolába jár.

— Hallottál-e arról, hogy egy repülőgép beleszállt az egyik ház falába?

— Egy repülőgép? Egy házba? Ez érdekes! Mikor történt, most?

— Nem, negyven éve.

— Erről nem hallottam. Nem nagyon érdekel a történelem.

— Mi érdekel?

— A foci. Most a kölyökben focizom, jövőre ifi leszek. Nagy futballista... De, tessék csak mesélni, mi is volt azzal a repülőgéppel?!

Özvegy Romhányiné játékkészítő, a ház félemeletén lakik. Csöngetésre unokája nyit ajtót, Csilla, aki hatodikos.

— A repülőgépről...

— A németről, aki itt zuhant le a ház felett? Hát hogyne tudnék? Mesélte az apukám, hallottam a házbeliektől is, meg láttuk a képet a kiállításon.

— Hát persze! Meg aztán ez nem is igazi történelem, hiszen annál érdekesebb. Hogy itt történt, e fölött a ház fölött. Elgondolni is izgalmas.

— Fontos, hogy az ember tudjon egy házról ilyen történeteket?

— Fontos-e? Nem tudom. Azért nem lehet mindegy, mert mi itt élünk.

Végigbaktatok az Attila úton, kisétálak a Duna-partra. Gyerekcsapat jön szembe velem, nyomukban ott marad a ricsaj: most ért véget a tanítás. A folyó jeges, és hűvös szelet lehel. Milyen lehetett azokon a „hideg napokon"? Akkor, amikor már minden hídja vízébe tört, amikor lebombázták a parti házakat, amikor egy város már megroppant az őrület ökölcsapásai alatt.

Különös elgondolni, hogy azok a napok is lehettek épp ilyenek, mint ez a mai. Vagy mégsem, hiszen akkor bombák tépázták ezeket az utcákat. Most meg béke van. Újra és újra el kell gondolni, hogy volt egyszer egy háború rombolta város. Nekünk kell emlékeznünk, akik itt élünk.

Major Árvácska

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

A fővárosi Ligeti Károly úti Általános Iskolában felavatták az úttörőcsapat névadójának, Wilhelm Piecknek a szobrát. ● Nemzetközi ifjúsági szimfonikus zenekar alakul a szocialista országok zeneakadémiáinak növendékeiből. ● Három általános iskola és négy középfokú tanintézet udvarán öntöttek jégpályát Zalaegerszegen. ● Gazdagodott a hazai hangoskönyvtár anyaga: a vakok és gyengénlátók számára újabb irodalmi remekek válnak elérhetővé. ● Felszabadulás úttörőcentrum nyílik február 9-én a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában. ● Budapesten megkezdte működését a főváros első gyermek-műveseállomása. ● Kiállítás nyílt a budapesti Gorkij Könyvtárban Dénes Zsófia írónő munkásságáról, aki most töltötte be életének 100. évét.

A MEGÉRTÉS HÍDJA

A londoni Saint-Joseph College diákjai közül a legjobb oroszosoknak kilenc éve visszatérő programja egy négynapos moszkvai jutalomlátogatás. Ezúttal a szovjet főváros 112. számú középiskolájának diákjai és tanárai látták vendégül őket. Rendeztek „Mit tudtok Moszkváról?" és „Ismeritek-e Londont?" vetélkedőt, az angol diákok pedig otthonukban is meglátogatták frissen megismert barátaikat.

MEGFAGYOTT A VÍZESÉS

A tél ugyan hideg, de azért megvannak a maga szépségei. Itt látható az ország legnagyobb, majdnem húszméteres jégcsapja, a megdermedt lillafüredi vízesés.

AZ ÖRÖK KEDVENCEK

Milne (és a történetet remekül magyarító Karinthy Frigyes) halhatatlan mesealakjai, Micimackó és barátai időről időre kilépnek a könyvből, és megelevenednek a színpadon. A Slade és Simson írta zenés mesejátékot most a veszprémi Petőfi Színház társulata mutatta be. Képünkön a nagy „tejfelezés", az Északi Sark megtalálásának pillanata.

TOVÁBBKÉPZÉS ÉJSZAKAI RIADÓVAL

A főváros I. és XVII. kerületének úttörőcsapatainál tevékenykedő ifivezetők háromnapos továbbképzésre gyűltek össze a gödöllői Agrártudományi Egyetem kollégiumában. Az egymással versengő csapatok legnagyobb élménye alighanem az éjjel két órai riadóval kezdődött meglepetés akadályverseny volt. A vidám díjkiosztás után a nyertesek azonnal felfalták csokoládé érmeiket.

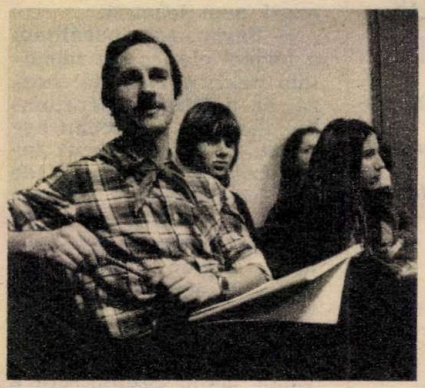

TÁNCOLÓ FERGETEG

1967 óta működik az ököritófülpösi népi táncegyüttes úttörőcsoportja. Az azóta eltelt idő sikereiről számos hivatalos elismerés, díj tanúskodik. Fellépnek sok helyütt külföldön és az országban, jól ismerik őket megyéjük kisebb településein is. Nemrégiben a fővárosi közönség tapsolhatta meg a Szatmárököritói Fergeteges Tánccsoport műsorát.

MIELŐTT ELFELEJTENÉNK...

...szenesvasalót, rokkát, gerebent, mángorlót és sokféle régiséget megmentettek a pusztulástól, a feledéstől a kisvárdai gyerekek gyűjtéseik során. Az 5. számú iskola tanulói — a honismereti szakkör irányításával — összegyűjtötték a környék különféle tárgyi emlékeit, a dédszüleik által használatos különféle használati tárgyakat, munkaeszközöket. Mindezen kívül régi pénzeket, újságokat, folyóiratokat és könyveket is tucatszám mentettek meg az elkallódástól.

BIZALOMSAROK

„Azért írom ezt a levelet, mert úgy érzem, nem bírok tovább magammal... Amióta láttam a Különös házasság című filmet, halálosan szerelmes lettem Benkő Péterbe... Kérlek segíts! Mit tegyek? Egy szerelmes szív jeligére."

Egyet ne tegyél: ne hanyagold el a tanulást. Gondolj inkább arra: a színész, akire felnézel, mennyit tanult életében. S ha igazán rajongsz érte, akkor abban próbálod követni, amiben ő kiváló. Egyébként pedig álmodozni nyugodtan lehet, s az sem akadály, ha megnézel minden filmet, amiben szerepel.

ZSIBONGÓ

Hazataláltak

Jászdózsán eltérítettek egy autóbuszt. Nem történt bűntény, különösebb szabálysértés sem, csupán egy gyerekeket szerető gépkocsivezető engedett néhány gyerek kérésének, háztólházig vitte őket, nehogy késésükkel felizgassák, bánatot okozzanak anyukájuknak.

MEGSIRATTUK MARIANNT

Amióta a televízió bemutatta az „Anyuka" című portréfilmet, nemcsak a gyerekek, a felnőttek is így szólítják Béres Lászlónét.

Hatvankét esztendős, de jó néhány évet letagadhatna korából. Különösen a mosolya fiatalítja. Férjével évtizedeken át a pusztán, egy tanyán élt. Földet műveltek, kertészkedtek, jószágot neveltek. Tulajdonképpen mindenük megvolt, csak egy gyerek hiányzott. De sajnos, mint ahogy később kiderült, egészségi okok miatt nem lehetett.

— Egyik nap odaálltam a férjem elé, és azt mondtam neki: mit szólnál hozzá, ha a félretett pénzünkből vennénk a faluban egy házat, és kihoznánk az intézetből egy gyereket? Ide is kihozhatjuk, mondta apus, de én nemet intettem, nehogy valaki azt higgye, hogy ingyen munkaerőre van szükségünk. Egyébként is untam már a tanyai magányt, emberek közé vágytam, a faluban szerettem volna lakni. Szerencsére a férjemnek sikerült Jászdózsán, a Ságvári utcában egy szép, nagy házat kinézni. Amikor a nevünkre írták, bementünk Szolnokra, a nevelőintézetbe, és kihoztuk Kulcsár Évit. Azután újra beutaztunk, mert megtetszett nekünk egy másik kislány, Lakatos Mariann is.

— Örökbe fogadták őket?

— Nem, csak kihelyeztettük hozzánk, mert megtudtuk, hogy élnek a szüleik. Bármikor elvihetik

őket tőlünk. Meg aztán igazságtalannak tartottuk volna, ha nem adjuk meg a két lánynak azt a lehetőséget, hogy ha felnőnek, maguk döntsék el, kihez akarnak tartozni. Mariannt az édesapja később valóban el is vitte. Nagyon megsirattuk, de azzal vigasztaltuk magunkat apussal, hogy így biztosan boldogabb. Évát már mi bocsátottuk szárnyra. Amikor elvégezte az általános iskolát, Pestre ment tanulni. Most kollégiumban lakik, de ünnepeken mindig hazalátogat.

ÖTEN

A Béres család jelenleg öttagú. Tóth Elvira tizenkettő, Bali Csaba hét, Mészáros Mónika pedig öt esztendős múlt. Anyuka előbb csak Elvirát és Mónikát akarta hazahozni, de amikor tudomást szerzett róla, hogy Csaba, Mónika féltestvére, a fiút is kikérte az intézetből, hogy együtt maradhassanak.

— A férjed beteg, és te apróságokkal bajlódsz? Nagyobb gyerekek kellenének, akik támogatnának benneteket — mondták ismerősei Béres Lászlónénak.

— Kész nagylányokkal vagy legényekkel már mi dolga egy szülőnek? A kisebbeknek kell a segítség. Csak az a gyerek nő az ember szívéhez, akivel megkínlódik. Mi örömmel foglalkozunk Mónikáékkal. A kedvükért vettünk színes televíziót is.

Elvira hatodik osztályos, az úttörőcsapat VUK őrsének krónikása. Ha Csaba és Mónika levelet kap, helyettük is válaszol. Amikor anyuka fog tollat, neki segít fogalmazni. Ügyes a háztartásban is. Legutóbb rekord mennyiségű palacsintát, tízet-tízet sütött mindenkinek. Kedvence a lekváros galuska, de szívesen készít mákos tésztát is, amit Csaba kedvel.

— A szüleidről mit tudsz? — kérdeztem Elvirától.

— Anyuról semmit. Apu azonban már többször is meglátogatott. Ajándékot is hozott.

— Lehet, hogy elvisz, mint Mariannt az apja?

— Velem anyukáék törődtek eddig is. Nem hagyom el őket. Szeretek Jászdózsán lenni.

— Testvéreid vannak?

— Hét. De csak hármat ismerek küzülük. Ha nagyobb leszek, megpróbálom a többit is megkeresni.

— Mi akarsz lenni?

— Csecsemőgondozó. Szeretem a gyerekeket.

Béres Lászlóné cinkosan Elvirára kacsintott.

— Mondd meg nyugodtan, hogy tavasszal és nyáron bölcsődére, óvodára hasonlít az udvarunk. A környékbeli mamák, ha látják, hogy Elvira itthon van, rábízzák a kicsiket, hogy játsszon velük.

— Beteggondozónak is beválna — szólt közbe Béres bácsi, akit a betegség négy esztendeje ágyhoz kötött már. — Kitalálja a gondolataimat is. Csabira, Mónikára sem lehet panaszom. Csak hát ők inkább játszani akarnak velem. Néha akkor is, amikor pihennem kellene.

Csaba kinyitotta az ajtót, hogy a húgával szánkózni menjen. A résen át öt macska, Pici, Kormi, Éva, Kisfehérke és Nimelike nyomult a szobába.

— Amint látom, még macskából is egyformán jut mindenkinek — mondtam.

— Így igazságos — felelte Elvira.

Ez a szó beszélgetés közben többször is elhangzott, íratlan törvény a családban. Béres Lászlóné nem tud minden gyereknek külön szobát adni, de arra nagyon ügyel, hogy mindanynyiuknak legyen egy sarka, ahol játszhat, egy szekrénye, ahol a kincseit elrejtheti.

Amikor Elvirának ezüst fülbevalót vásárolt, akkor rögtön rendelt egy párat Mónikának is. És azonos értékű játékot hozott Csabának. Ottjártamkor még megvolt a karácsonyfájuk. Az ajándékok között pénztárcát láttam.

— Takarékoskodni csak az tanul meg, akinek saját pénze van. Nálunk minden gyerek kap zsebpénzt. Ha idő előtt eldorbézolja, maga bánja. Ha félretesz, élvezi az előnyét. Elvirának már ötszáz forintja van a takarékban, de Mónika pénztárcájában is lapul egy-két százas.

LEGJOBB ITTHON

A tél legnagyobb élményei között emlegették a jászszentandrási disznótoros kiruccanást. Béres Lászlóné keresztfia, Biber István Ladával jött értük. Még a perzselőgépet is kipróbálhatták. Disznófülit, hurkát, kolbászt, azt ehettek, amit szemük, szájuk kívánt. Amikor azonban hazaérkeztek, és Mónika a legnagyobb babájával felkucorodott Béres bácsi mellé az ágyra, így sóhajtott fel:

— Mindenütt jó, de a legjobb itthon.

Faragó György
Fotó: Karasz Lajos

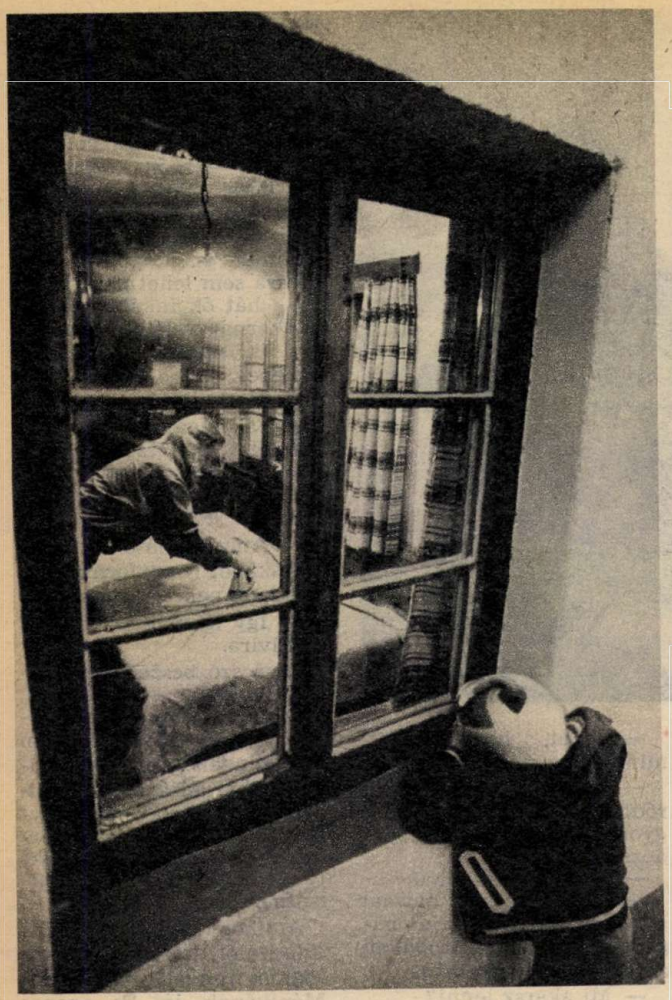

Akad bőven házimunka, ha nagy a család

A méregzöld fenyők között fehér falú házak bújnak meg

GYERMEKFALU TIROLBAN

VILÁGNAGY CSALÁD

— Egy Bécshez közeli SOS Gyermekfaluban voltam kisegítő három évig, azután a nevelőanyákat képző egyéves tanfolyam következett, és amikor azt elvégeztem, az elmúlt nyáron, ide jöttem — folytatja történetét Vera Herzog.

— Hogyan tölti el egy napját?

— Hétkor kelek, megmosdatom a két kicsit. A nagyokat fölébresztem, megreggelizünk, Andit elviszem az óvodába, azután a háztartáshoz látok. Bevásárolni a faluba kell mennem, és nincs autóm. Talán jövőre veszek egyet. Remélem, akkor majd közös programokat is tudunk csinálni, elmehetünk kirándulni például... Csak még félek vezetni.

Csöppet elmélázik, aztán visszatér a napirendhez:

— Együtt ebédelek a kicsikkel, ebéd után Hannesnak aludnia kell, de csak úgy tud, ha közben hozzám bújik. Nem is gondolná, hogy ez milyen fárasztó... Közben a három nagy éli a maga iskola utáni életét, a pajtásaikkal töltik az időt, a két lány zeneórára jár. Együtt vacsorázunk, és utána is együtt maradunk az asztalnál. Valamelyikük fölolvas. Ezt mind az öten szeretik.

EGYEDÜL?

A konyha felől valami fenséges illat lopódzik a nappaliba. Anita és Vera Herzog kisegítője süteményt remekel estére. Pillanatokra Michael is betrappol, hogy újabb autópályadarabokkal szerelje föl magát, és időről időre megjelenik Claudia is, hogy néhány szót váltson a nevelőanyjával. Mindhárman Verának szólítják. Hannesnak, aki eddig eljátszadozott magában, szintén eszébe jut, hogy akar valamit: visszamászik Herzog asszony ölébe. „Anyu!...", kezdi a mondókáját, és a megszólított pillantása azonnal ellágyul.

— Valóban a sajátjaiként szereti a gyerekeket?

A lágy fény árnyékba vált.

— Négy együtt töltött hónap arra kevés. A két kicsit már igen, de a három naggyal annál több a gondom. Nem találtam még meg a módját, hogy közel kerüljünk egymáshoz. Nekik már nagyon sok az emlékük. Sokszor veszekszünk, ellenségesek velem. Olyannyira, hogy novemberben

A Hermann Gmeiner Akadémia lépcsőzetesen emelkedő épülete

elérkezett egy pillanat, amikor fogtam a kicsiket, és két hétre hazamentem velük. Szükségem lett arra, hogy beszéljek a saját édesanyámmal, hogy tőle kapjak biztatást.

— Azt hogyan fogadták otthon, amikor a nevelőanyai hivatást választotta, évekkel ezelőtt?

Keserű fintor a válasz.

— Azt mondták, „többre" szántak. Hogy nem ezért jártam egyetemre...

— Nincs itt nagyon egyedül?

— Dr. Wildbichler hetente meglátogat minket, és segít a tanácsaival. Egyébként is annyi a dolgom, hogy nincs időm magányosnak érezni magam.

— A szülővárosában is kialakíthatta volna magának ezt az életformát. Nem ilyen messze a családjától, a barátaitól. Akkor nem egyszerre szakadt volna a nyakába öt különböző korú gyerek nevelésének a gondja. És nem egy mesterségesen létrehozott családban. Nem értem, miért ezt választotta mégis!

A hirtelen ránkszakadó csöndben mintha nehéz kapuk döndülnének. Az eddig nyíltan válaszolgató asszony egyszerre magába zárkózik. Tétován mondja:

— Már mondtam... olvastam egy könyvet... Kíváncsi még valamire?

A hallgatást megtörő kérdés hangsúlya egyértelmű. Elbúcsúzunk. Hannes önfeledten tologatja játékautóját a nappali szőnyegén...

ÖNÁLLÓAN

Búcsút kell vennünk az imsti SOS Gyermekfalutól is. Utunk Innsbruckba, a negyven kilométernyire lévő, százharmincezer lakosú városba vezet tovább. Egy lány- és egy fiúkollégiumot tart ott fenn az SOS Gyermekfalvak Ausztriai Szervezete azoknak, akik az általános iskola elvégzése után saját falujukban nem, csak a városban tudnak továbbtanulni. A fiúkollégiumnak most harmincnyolc lakója van. A fiúk tizenöt és tizenkilenc év közöttiek. (Ausztriában tizenkilenc évesen válik valaki nagykorúvá.) Három emeletet laknak, koruk szerint három csoportba osztva. Tizenegy felnőtt alkalmazott visel gondot rájuk.

A háromágyas szobák a csoport közös helyiségéből, társalgójából nyílnak. A falakon poszterek, labdarúgók, együttesek, énekesek képei. Akárha egy jól felszerelt otthoni kollégiumban járnánk. Ahogy növekednek, úgy válnak egyre önállóbakká az itt élők.

— A legfontosabb, hogy mire tőlünk kikerülnek, megtanulják kezelni a pénzt — mondja Schatz úr, az igazgató.

Évégett minél idősebb valaki, a pénzének annál nagyobb része fölött rendelkezik szabadon. De annál több a fizetnivalója is. A szállás, az étkezés, mindaz a szolgáltatás, amit a kollégium nyújt lakóinak. Például ha néhányuknak a hét végén kirándulni, síelni, támad kedve, ott a kollégium mikrobusza — 2,5 schillingért kilométerenként.

BIZTONSÁGBAN

— Szándékunk szerint a Hermann Gmeiner Akadémiának az SOS Gyermekfalvak eszméjét őrző és ápoló szellemi központtá kell válnia. A szervezet harmincöt éves története során jó néhány gyakorlati és elméleti kérdésre kellett, hogy választ találjon. Az akadémia olyan intézmény, amely alkalmas arra, hogy összegyűjtse a tapasztalatokat, és a világ kétszáznál is több SOS Gyermekfalvának információs bázisaként segítse a mozgalom fejlődését.

Rudolf Maurhard, a három éve működő Hermann Gmeiner Akadémia igazgatója. Az akadémia lépcsősen emelkedő épülete egybeépült a fiúkollégiuméval, de láthatóan sokkal újabb annál. A vendégeknek, az alkalmanként tanácskozásra összegyűlt munkatársaknak harminc szoba kínál szállást, az első emeleten tágas klub, a földszinten szauna úszómedencével... Meghökkentő, hogy mindezt közadakozásból lehessen fölépíteni és fönntartani. Ahol beszélgetünk, az iroda berendezése célszerűen kényelmes.

— Ön szerint miért lesz nevelőanya egy egészséges, fiatal nő egy SOS Gyermekfaluban?

— Indíthatja erre a saját családi környezete, amelyben fölnőtt. Sokan hiába keresnek értelmes életcélt maguknak, és ebben vélik megtalálni. Van, akinek nem lehet saját gyereke, mégis családra vágyik...

— Mekkora a szerepe a vallásnak az önök munkájában?

— Nem vagyunk miszszió, vallási szervezet! Négy alapelvünk egyike: az adott társadalmi, gazdasági, politikai környezetnek megfelelően neveljük gyermekeinket, akik a gyermekfaluban biztonságra lelnek, és lehetőséget kapnak arra, hogy fölkészüljenek az önálló felnőtt életre. Ez természetesen mást jelent a hagyományosan katolikus Ausztriában, mást egy afrikai iszlám országban és mást egy kelet-európai államban.

— Az SOS Gyermekfalu családmodelljének egyik legvitatottabb pontja, hogy hiányzik belőle az apa...

— Ez is az egyik alapelvünkhöz tartozik. Mi is tudjuk, hogy a gyermeknek nevelkedésében szüksége van apára. A faluvezetők és a külső munkatársak igyekeznek is megfelelni ennek a szerepnek. Úgy véljük, ha házaspárok lennének a nevelők, az a mi kereteink között olyan gondokat jelentene, hogy több kára lenne, mint haszna...

— Mi okozhatja az első nehézséget egy ország első SOS Gyermekfalujában?

— Az, hogy a társadalom, a környezet fogadja el munkaként azt, amit a nevelőanyák csinálnak...

(Folytatjuk)

Nádasi Tibor
Fotó: Karasz Lajos

„... éli a maga iskola utáni életét"

„Biztonságra lelnek, és lehetőséget kapnak arra, hogy felkészüljenek az önálló felnőtt életre"

A lámákat etetni is kell. A gondos etető: Tóth Péter

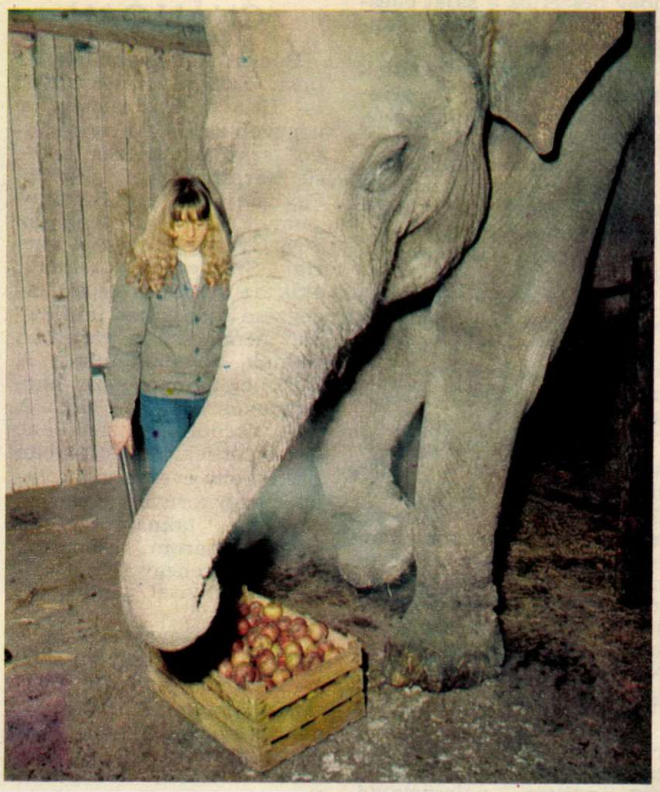

Az elefánt sem maradhat ki a jóból. A mai csemege: alma

Holló vágtázott, a lámák almát ettek, és ellopták a két arapapagájt. Veszprémben az állatkerti szorgoskodók ezúttal diákok voltak

Állatkerti szorgoskodók

— Jól van, Holló, köszi a vágtázást — paskolta meg a 7. osztályos Nagy Kati az agyonnyaggatott derék négylábút. Holló nagyokat fújtat, majd hátrasandít: melyikőtök jön? Insperger Tamás némi segítséggel már fent is a nyeregben.

— Holló tízéves kanca. Szegénykémnek tüdőtágulása van — néz Kati a kecsesen körbe-körbe sétáló lóra. — Én minden állatot úgy tudok sajnálni, még a kóbor kutyákat is befogadom. De hát a lovak! — sóhajt fel. — Három éve Visegrádon ültem fel először egyre, azóta imádom őket.

Simon Ildikó, a veszprémi állatkert egyik gondozója.

— Sokszor olyan nehezeket kérdeznek a gyerekek, látszik rajtuk, hogy rengeteget olvasnak, szeretik az állatokat — mondja elismerően. — Persze, ők most nemcsak lovaglással, hanem lóápolással is ismerkednek nálunk. Megtanulják, hogyan kell felszerszámozni a lovat. Ez külön mesterség.

Téli szünet. Az amúgy csendes veszprémi állat-

A havas télben jólesik az őzikéknek a gyerek gondozók szeretete

kertben itt-ott gyerekeket lehet látni. „Még egy kosár almát hozzatok föl a lámáknak!" — kiált ki egyikük a fák mögül. „A lépcsőket alaposabban sózzátok fel, mert aki itt eltanyázik . . .!" — hangzik a figyelmeztetés. A helyi Szilágyi Általános Iskola környezetvédő Búvár klubjának tagjai szorgoskodnak az állatkertben, az ifjú zoológus szaktábor programján vesznek részt.

Odú a madaraknak

Alaposan megizzad az ember, mire feljut a Kis safariba. Az erdő mélyén kopácsolás hallatszik. Harkály lenne? Pár lépés után kiderül, Kamarell Gábor létrán állva szerel fel egy új madárodút. Gyakorlott mozdulatain látni, nem először vett kalapácsot a kezébe.

— Tavaly is jó néhány magunk készítette odút helyeztünk el itt — mondja a munkától kipirosodott arcú Gábor, miután lekászálódik a létráról. — Szeretem a természetet, hiszen hároméves korom óta apu sokszor vitt magával az erdőbe. Télen legalább 20—25 kis barátom — közöttük cinke, pinty, zöldike, veréb — keresi fel erkélyünket, odaszoktattam őket. Szeretek a klubbal kirándulásra menni . . . Fát gyűjtünk, kint főzünk a szabadban, szóval igazi nomádéletet élünk.

Csetlő-botló őzike szalad a szénát cipelő Légrádi Kriszti elé.

— Várj már türelemmel! — szól a mohó kis állatra. — Gyere az etetőhöz, majd ott ehetsz.

A zsákból kirázza az eledelt, s már indul vissza.

— Mi itt lakunk az állatkert mellett — fordul hozzám barátságosan. — Gyerekkorom óta figyelem: hogyan élnek az állatok, hogyan gondozzák őket. Nyáron szénát gyűjtünk nekik, s átadjuk a gondozónak. Négyen megalakítottuk az Állatvédő Egyesületet, mert amit itt a látogatók művelnek . . .!

— Mióta vagy a Búvár klub tagja, mit szoktatok csinálni?

— Két éve járok Bali Jóska bácsi szakkörébe, aki már tíz éve foglalkozik a természetet szerető diákokkal. Havonta egyszer elmegyünk túrára, ahol madármegfigyeléseket is végzünk. Közülük néhányat befogunk, hogy meggyűrűzzük a példányokat. Mi, lányok is megtanultunk odút készíteni, felerősíteni a fára. Bogarak, növények életével is megismerkedünk, mert azért más élőben látni ezeket, mint a tankönyvben.

— Gondolom, nektek könnyű megtanulni a biológiát.

— Igen, csakhogy Jóska bácsi — ő tanítja a bioszt — tőlünk, klubosoktól többet is követel. Az állatoknak, növényeknek még a latin nevét is tudnunk kell . . .

Ki lopta el a papagájokat?

Szokatlan látvány a madárháznál a rendőrségi autó. Talán ma, mintha élénkebbek lennének a papagájok, pintyek, amandinák. A lányok abbahagyják a letört gallyak összeszedését, az odúk takarítását, átadják a terepet a nyomozóknak.

— Mi történt itt, lányok? — kérdezem.

Egymásra néznek, hogy ki mondja.

— Elloptak két arapapagájt. Ők voltak a legszebbek! Tegnap, úgy fél három felé járhatott az idő, amikor két, húsz év körüli fiú jött be a madárházba — hajol közelebb Karakai Móni, mint aki titkot készül elárulni. — Általában a látogatók csak egy-két percig tartózkodnak a házban, de ők jóval több időt töltöttek itt.

— Az egyikük kék, a másikuk fehér dzsekiben volt. És félcipőt hordtak . . . Télen! — teszi hozzá Mohos Bernadett sokat sejtetően. — Még meg is kérdezték, hogy ezek milyen papagájok. Nem elég, hogy a legszebbek voltak, de a legdrágábbak is. Értékük 60—70 ezer forint. Nehéz beszerezni őket. — A lányok összedugják a fejüket. Azon tanakodnak, mit nem mondtak el még a nyomozóknak.

A Búvár klub és felfedezői

Ebéd előtt két filmet néztek meg nemzeti parkjainkról, utána hóból állatfigurákat építettek.

Míg a versenymunkák készülnek, Bali József, a klub vezetője elmondja, hogy tagjai már másodszor nyerték meg a téli Mikulás túra akadályversenyt valamennyi veszprémi csapat előtt. Kiderül: az iskola vezetése szívügyének tekinti, hogy a Búvár klub jó feltételek között dolgozhasson.

— Szeretném, ha diákjaim elsajátítanák a környezetvédelem alapvető tudnivalóit — mondja Bali József, aki 17 éve pedagógus. — A városban tájékoztató táblákat helyeztünk el a védett fáknál. Járjuk a Balaton-felvidéket, a Bakonyt, hogy felfedezzük a természeti értékeket. Sokat túrázunk, de erről már meséltek a gyerekek. Aki így nő fel, egészen másként járja majd felnőtt korában az erdőket, s másként fog élni lakóhelyén.

Nyáron gólyát figyelt

A klub néhány tagja már beírta nevét a szakirodalomba. Évekkel ezelőtt ők fedezték fel az alpesi gőte új lelőhelyét a Bakonyban. Az elődök a környezetvédő úttörők országos találkozóján Szarvason, 1979-ben kimagaslóan szerepeltek. Ezért a környezetvédelmi világnapon megkapták a Széchenyi emlékplakettet és a díszoklevelet. Gárdonyban pedig az első helyen végeztek, 1983-ban.

Tóth Péter lélegzet-elállító mutatványának vagyunk szemtanúi: almával eteti az elefántot. Egy szippantás — egy alma. Percek alatt elfogyasztott vagy tíz kiló almát a derék ormányos.

— Kár, hogy a mi erdeinkben vele soha nem találkozhatok — biccent a lapátfülű felé a nyolcadikos fiú, miután gondozója visszavezette betonkarámjába a nem éppen pillesúlyú állatot. — Erdész szeretnék lenni. Nyáron egy gólyát figyeltem meg költéstől szárnybontogatásig. Már hajtónak is hívtak, de sajnos, meg kell várnom, míg betöltöm a tizenyolcadik évemet.

— Péter egyik alkotója volt a „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel" című országos pályázatra készített dolgozatnak, amely elsődíjas lett 1984-ben. Ő még a madártani egyesületnek is tagja. Nem véletlenül a Búvár klub titkára.

— Szüleimmel is sokat járom az erdőt. Az a baj, hogy kevesen szánják rá magukat, hogy kimozduljanak a négy fal közül.

Péter igazáról nem kell meggyőzni ezt a húsz hetedikes, nyolcadikos diákot, akik több napon át segítettek az állatkert gondozóinak.

Mátételki András

Fotó: Szalay Béla

A veszprémi állatkert látványa, hótakaróban

SZÓL A KASZTANYETTA

A helybéliek tanúsítása szerint ez volt a híres „sevillai borbély" háza

Íme, híres-fodros flamenco-ruhák boltjának jellegzetes „kirakata"

A spanyolok életének szinte velejárója a zene, a tánc, a mulatság, a harsány színek... A fenti kép egy népünnepélyről készült, a lenti pedig a Guadalquivir partján, az „El patio sevillano" előadásáról

Ez ám nem akármilyen ruha! Egyszerűségében is rafinált és milyen nehéz közlekedni vele...

Milyen furcsa, hogy Mérimée, aki Carmen történetét megírta, francia volt, s Bizet, aki ebből operát komponált, szintén francia volt... Mégis, talán ez az egyik legjellegzetesebb spanyol életmese: szenvedélyről, gyűlöletről, vad temperamentumról...

SZÓL A KASZTANYETTA

„Az én cigánylányom nem dicsekedhetett holmi tökéletességgel. Bőre, amely különben bársonysima volt, erősen rézszínben fénylett, szeme ferde vágású, de remekül mintázott, ajka kissé duzzadt, de gyönyörű ívelésű, alóla kiragyogott a hámozott mandulánál fehérebb fogsor. Kissé durvaszálú haja, hollószárnyhoz hasonlóan kékbejátszóan fekete, hosszú és csillogó volt... Érdekes, vad szépség, aki az első percben meghökkenti az embert, de sose lehet többé elfeledni. Legfőképp a tekintetét... ilyen szilaj kifejezést emberi szemben még sohasem láttam. Cigányszem — farkasszem... tartja a spanyol mondás, és ez a megfigyelés nagyon találó... E csillogó, vad szempár — Carmen szeme."

Aki azt állítja, hogy Spanyolországban járva, nem keresi minden fiatal nőben Carmen vonásait, az hazudik vagy nem ismeri a Carmen-sztorit; nem látta, hallotta Bizet felzaklató operáját, vagy soha nem olvasta az előbb idézett sorokat, ahogyan az író — Prosper Mérimée — jellemezte hősnőjét.

Bevallom, aznap este azért voltam olyan izgatott, mert elképzeltem: Carmennel és Don José-val, a dohánygyári munkáslányokkal és a csempésztanya szedett-vedett lakóival, a bikaviadalok hősét ünneplő tömeggel fogok találkozni.

„Bűvös erő volt e virágban..." — dúdoltam, majd azt is, hogy „Fel torreádor, öld meg a bikát...", s közben a csillagos ég alatt lélekszakadva loholtam a sevillai Kolumbusz Kristóf sétányon — a híres-nevezetes Guadalquivir folyó partján —, hogy el ne késsek a flamenco-mulatságról. Éppen eleget fizettem a belépőjegyért!

„El patio sevillano" — vagyis: sevillai udvar... Ezt olvastam a plakáton és a színpadi díszleten is. Tehát bepillanthatok majd egy hűsárnyas, virágos-szökőkutas, rácsos kerítésű, mindenki elől elzárt spanyol udvarba? Naivság! Ez az előadás épp olyan turistacsemege, mint nálunk odahaza a „gulyásparty". Nesze külföldi, lássál egy kicsit ebből is!

Mondhatom, csalódottan feszengtem a kényelmetlen és szálkákat vedlő széken, de ekkor megszólalt a gitár és feleselni kezdett vele a kasztanyetta; panaszosan jajongtak az énekesek: „ay, ay, ay..." és ritmust vertek a fadeszkán. A nők koromszínű kontyában vérvörös rózsa kérkedett, s fodros-pettyes szoknyáikat úgy suhogtatták, tekergették, dobálták és kígyóztatták, mintha a ruha is része volna csont nélküli, hajlékony testüknek. És a délceg férfiak! A derekuk ívben hátrahajlott, az arcélük pengeként hasította a levegőt, s kopogó sarkuk, mint az örökmozgó motolla, soha nem vétette el a ritmust!

Csupa-csupa spanyol közhely, s lám, milyen óriási hatást tud kelteni. Már csaknem teljesen magával ragadott a flamenco zenéjének-táncának varázsa, amikor a sötétben arcon vágott egy felvillanó vakulámpa éles fénye, bele a szemem közepébe!

— Rögtön hozom a képet, szenyóra! Olcsón adom és örök emlék lesz... — hallottam a „mulató" fotósának suttogását és rögtön visszazuhantam a földre. A kép elkészült. Kifizettem és hazahoztam, de minek kellett? Inkább utólag fizettem volna neki — kép nélkül is —, csak ne zavarta volna meg a pillanat varázsát, hiszen már majdnem elfelejtettem, hogy nem Carment és a társait látom!

Aztán teltek a hónapok, s itthon gyakran elővettem a kasztanyettapárt, az ujjamra húztam ezt a csodálatosan egyszerű, s mégis mindentudó hangszert, amit annak az estének másnapján Sevillában vásároltam. Pergetni, csörgetni, kattogtatni kellene, hogy lüktetve dobogjon, mint a szívverés, panaszosan daloljon, mint a beteljesületlen vágy és harsányan diadalmaskodjon, mint a lángoló szerelem...

Próbálgattam megszólaltatni, de nem engedelmeskedett. Csak két, ovális, belülről kivájt keményfadarab ütődött egymáshoz tompán, színtelenül, üresen.

És akkor Carmen megérkezett Budapestre! Egy nagy filmrendező, Carlos Saura, egy utolérhetetlen táncos, Antonio Gades és egy fiatal, most felfedezett, gyönyörű táncosnő, Laura del Sol, no meg Gades világhírű flamenco társulata varázsolta a filmvászonra.

Megbabonázva ültem a mozi nézőterén: most valóban találkoztam a sevillai cigánylánnyal! Ezt a találkozást senkinek sem szabadna elmulasztania... Akkor is állítom ezt, ha tudom: a film egycsillagos, vagyis 14 éven alul nem ajánlott. De miért nem? Ki érti ezt? Vállalom erről a vitát...

„El patio sevillano"... most, a film után tudom csak igazán, milyen is lenne titkon bepillantani az igazi spanyol életbe, egy igazi sevillai virágos udvar mélyére.

„Carmen táncol odakint, utcádon Sevilla..." — írta „Tánc" című versében Federico Garcia Lorca, a költő.

Én pedig időnként elnézegetem a hallgatagon pihenő kasztanyettapárt és a Guadalquivir partjáról — gondolatban — egészen a tengerig repít a canto flamenco.

Somos Ágnes

Laura del Sol ēs Antonio Gades

PAJTĀS

POP SHOW ROCK

DÉVÉNYI TIBOR ROVATA

A Wham a listákon is

Úgy látszik, sokan hallották és olvasták a televízió felhívását egy induló új sorozatról, amelynek címe: Három kívánság. Ezzel a műsorral kapcsolatban érdeklődik többek között Benedek Vali Debrecenből. Azt szeretné tudni, hogy milyen jellegű kívánságokat kérhetnek a nézők majd, ha beindul a sorozat. Mivel e sorok írója a műsor vezetője is a Három kívánságnak, ezért, rögtön válaszolok az érdeklődőknek. Minden olyan kérést teljesítünk, amely lehetőségeink között megoldható. A legérdekesebb és a legizgalmasabb kívánságok képernyőre is kerülnek. Az eddigi felhívásokra több száz levél érkezett, melyekből a műsor készítői (Horváth Tünde szerkesztő és Vadkerty Tibor rendező) akár ötven adást is el tudnának már készíteni. Ennek ellenére továbbra is várjuk az izgalmas, fantáziadús kívánságokat. Szándékosan nem írom le, hogy eddig miket kértek a levélírók, mert azt szeretném, ha mindenki a saját, nagyon óhajtott kívánságát küldené el címünkre: Magyar Televízió, Három kívánság, Budapest — 1810. Annyit elárulhatok, volt olyan bátor „kívánó", aki a világválogatottal szeretett volna focizni, vagy egyszerűen csak azt kérte, hogy intézzük el: egy hónapra zárják be az iskolákat. Az első adásban már majdnem biztos, hogy látható lesz a Dolly Roll, Duran Duran és a kis Vuk. Énekesek címét változatlanul nem tudjuk elküldeni.

Az utóbbi időben nagyon sok más, gyermekekkel kapcsolatos pop- és rockesemény is felkeltette érdeklődéseteket. Mohácsi Tibor Budapestről arról a kislemezről kérdez, amely karácsonykor jelent meg, és az éhező etiópiai gyerekek segítésére készült. 37 pop- és rocksztár fogott össze, hogy „Ők tudják-e, mi a karácsony?" címmel egy kislemezt készítsenek. A lemez ára duplája volt a hasonló kislemezek árának, és ennek ellenére pár hét alatt több millió példány fogyott el belőle. A siker nem volt véletlen. A lemez teljes bevételét Etiópiának utalták át, a szegény nincstelenek segítésére. A dalt Bob Geldof szerezte, bizonyítva, hogy egy nemes célért az élet bármely területén lehet és kell tenni. A popvilág ismét jelesre vizsgázott.

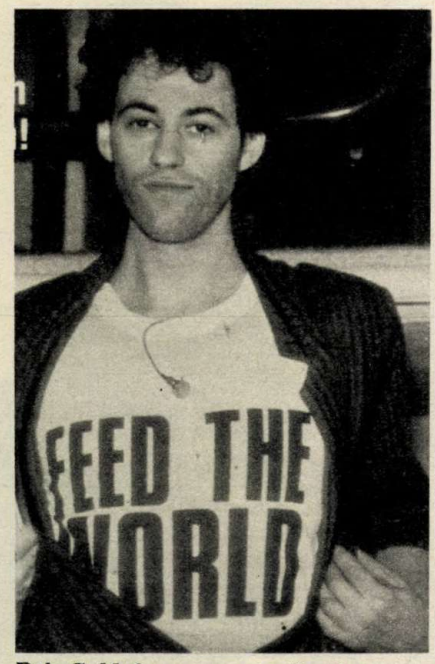

Bob Geldof a gyermek-sikerdal szerzője

Nagy Réka

Különben az elmúlt hetekben nagyon sok olyan koncertet rendeztek szerte a világon, amely a hátrányos helyzetben levő gyerekekért történt. Nena és Shakin' Stevens például közös koncertet adott a szegény gyerekek javára. A népszerű Wham duó tagjai pedig — akik több dallal is szerepelnek a listákon — hét sikeres koncertet adtak a mozgássérült gyerekek megsegítésére. Ezek a példák mind azt bizonyítják, hogy az igazi barátság alapja a szeretet. Ezért alakulnak ki mostanában egyre gyakrabban ilyen barátságok énekesek és gyerekek között. Talán ez az érzés vezérelte Domonkos Csaba tollát, amikor levelében Nagy Rékáról érdeklődött. Testvérével nemrég egy gyerekműsoron találkozott először a gitáros énekesnővel, és akkor nagyon megtetszett neki a műsora. Ezért szeretne róla többet megtudni. Ezzel a levéllel felkerestük Rékát, aki elmondta:

— A rádió tánczenei stúdióját elvégezve táncdalénekesként kezdtem pályámat. Majd múltak az évek, kisfiam született. Neki énekeltem először egy Móra Ferenc verset, ismert dallamra. Mivel diákkoromban gitározgattam, természetesen megpróbáltam kísérni a dalt. Sikerült! A következő versre már magam írtam a dallamot. Az első gyermekműsor — noha akkor már több éve színpadon álltam — rettenetes izgalommal töltött el. Aztán láttam, hogy nemcsak én szeretem a gyerekeket, hanem ők is engem, s mindjárt könnyebb lett minden. Műsoraimat egyébként a világ gyermekdalaiból, saját szerzeményeimből állítom össze, de szívesen énekelek hazai gyermekslágereket is. Nagyon nagy boldogság, ha egy egész termet megtöltő gyereksereg játszik és énekel velem. Minden felkérésnek eleget teszek, legyen bár kis klub vagy több száz fős közönséget befogadó terem.

Szabadidő

SZÉPSÉGÁPOLÁS — MÉZZEL

MÉZZEL A PATTANÁSOK ELLEN

Próbáld ki ezt a régi, bevált receptet. Melegíts fel néhány kanál mézet, s keverj bele egy kis gabonacsírát. A masszát kend fel az arcodra, majd negyedóra elteltével langyos vízzel mosd le. Ezután pórusösszehúzó tonikba mártott vattával töröld le az arcod.

SZÉPSÉG – MÉZZEL

A méz nemcsak kitűnő gyógyszer, ha nem szépíti az arcot is. Megtisztított bőrödre kenj vékonyan mézet. Negyedóra múlva kamillateába mártott vattával mosd le arcodat. Meglátod, hogy magad fogsz legjobban meglepődni, milyen „csodát" is tett a méz.

DIVATBEMUTATÓN JÁRTUNK

A divat tervezői már a jó időre gondolnak, s felvonultatták tavaszi, nyári modelljeiket.

Az idén változnak a divatszínek -vonalak. Amíg tavaly az számított jólöltözöttnek, aki minél rikítóbb színeket tett egymás mellé, addig most a szolid árnyalatok kombinációi hódítanak: a kék, a piros, a fehér, a világosszürke, a fekete, a drapp, a keki, a bambuszzöld, a kagyló, a kő és a kavics színei, valmint a virágszínek.

A ruhák egyenes szabásúak, válluk szélesített, a szoknyák szűkek, s némelyik oldalt nyitott. Aki a sportos divatot kedveli, annak többrészes, főleg nadrágos öltözékeket, szögletes mellényeket, overállokat, vállpántos szoknyákat ajánlanak, sok zsebbel és pánttal.

S hogy mindehhez milyen frizurát viseljenek? Aki szívesebben hord elegáns ruhákat, annak az arcot keretező, egyenes, rövid és hosszú, négyszögletes vágásokkal készült hajviseletet ajánlunk. A sportos stílus frizurái kényelmesek, a tarkónál háromszög formájúak, szabadon hagyott fülekkel.

EGYSZERŰ, MÉGIS NAGYON CSINOS!

Nem kell különösebb varráskészség ahhoz, hogy ezt az igazán csinos blúzt elkészítsd. 70 centi széles pamutjersey anyagból két méterre van szükség. A mellékelt minta szerint szabd ki a felsőrészt (egy négyzet 10 centiméter oldalhosszúságú), majd varrd össze a vállakat és az oldalakat. A blúz ujját (eldolgozás után) akár fel is tűrheted, egy oldalcsomóval pedig különlegessé varázsolhatod.

FIATALOK!

Az általános vagy a középiskola befejezése után szakmatanulási lehetőség a BKV-nál!

A tömegközlekedés iránt érdeklődő fiatalok 17 szakma közül választhatnak. Címünk: BKV oktatási központ, Budapest, Széchenyi tér 5. — 1045.

Az oktatott szakmák: közúti villamosjárműszerelő, vasúti járműszerelő, villamoshálózatszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, villamosgépszerelő, esztergályos, erősáramú berendezésszerelő, gáplakatos, épületvillamossági szerelő, kőműves, autóvillamossági szerelő, autószerelő, karosszérialakatos, elektroműszerész, elektronikai műszerész (erre a szakmára csak középiskolai végzettségűek jelentkezhetnek), fényezőmázoló, szobafestő.

A szakmák gyakorlását korszerű tanműhelyekben szakoktatók segítik. A fiatalok a tanulóidő alatt vállalati ösztöndíjat (havonta 300—1000 Ft), ingyenes utazási igazolványt, továbbá naponta 3 Ft-ért ebédet kapnak. A vidéki fiatalok kollégiumi díját (120 Ft/hó) a vállalat fizeti.

Várja a jelentkezőket a Budapesti Közlekedési Vállalat oktatási központja: Budapest IV., Széchenyi tér 5. Megközelíthető a Keleti pályaudvartól 20-as és 30-as autóbusszal.

FELVÉTELI KÉRELEM

Név: .....

Szül. hely: ..... év: ..... hó: ..... nap: .....

Anyja neve: .....

Elsősorban kért szakma: .....

Másodsorban kért szakma: .....

Lakcím, ir. szám: .....

Dátum: .....

.....

szülő aláírása

Mit üzen a Pajtás?

MENNYIBE KERÜL a Pajtás 84/28. számában megjelent új játék? — kérdezi levelében Büki József Szigetszentmiklósról (Dunaharaszti u. 39. — 2310). A Zsibongóban bemutatott Operaház-makett 35 forintba kerül. A lapban feltüntetett helyeken kívül az Ezermester boltokban is kapható.

MIÉRT DRÁGUL az úttörőbélyeg? — érdeklődik Harmati Csilla Békéscsabáról (Kulich Gy. ltp. V. 2. f. 3. — 5600). Az úttörőbélyeg nem drágult. Viszont most már nem félévenként kell fizetni 5 forintot érte, hanem egy összegben fizetitek ki az egész évi tagdíjat, vagyis 10 forintot.

AZ ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI pályához érez vonzalmat Gőz Ilona Tiszaderzsen (Pacsirta u. 2. — 5243). Nyolcadikban jelentkezz építőipari szakközépiskolába vagy gimnáziumba. Ez utóbbi iskolában a matematika, a fizika és a rajztudás játszik döntő szerepet. Építészmérnököket a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán képeznek.

AGGOTT TÍMEA Füzesgyarmatról üzeni dunaújvárosi barátjának — akit a nyáron Siófokon ismert meg —, hogy elveszítette a címét, ezért kéri, hogy írjon neki.

EGYRE TÖBB jeligés kérés-kérdés érkezik a Levélbontóhoz. A rovat keretein belül nincs lehetőségünk mindre válaszolni, levélben pedig a cím hiánya miatt nem tudunk segíteni, tanácsot adni.

„Hattól tizennégyig"

Ünnepi számot állított össze a szentlőrinci 1. számú Általános Iskola „Hattól tizennégyig" elnevezésű iskolaújságjának szerkesztősége. Ebből közlünk most rövid válogatást.

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa — a KISZ Központi Bizottságával, az Állami Ifjúsági Bizottsággal és a Művelődési Minisztériummal — harmadik éve hirdette meg a „Legjobb Iskolai Szövetkezeti Csoport" címért folyó pályázatot, amelyre iskolaszövetkezetünk is beküldte pályamunkáját és elnyertük a nagydíjat. Színes, sokrétű és követésre alkalmas iskolaszövetkezeti formát tudtunk kialakítani, szövetkezetünk kicsiben hasonlít a népgazdaság ágazati rendszeréhez; megvalósítottuk az ipari, a mezőgazdasági és a kereskedelmi-szolgáltatói tevékenységeket. E munkában egyaránt részt vesznek a tanulók, a pedagógusok és más felnőtt iskolai dolgozók. A szép eredményhez jelentősen hozzájárult az is, hogy iskolaszövetkezetünk eredményesen megoldja az „iskolatej" akciót, segíti a diákélelmezést.

Munkánkat 1982-ben országos második helyezéssel, 1983-ban országos első díjjal jutalmazták, 1984-ben pedig elnyertük a nagydíjat.

*

Hazánk felszabadulása 40. évfordulójának tiszteletére iskolánk úttörőcsapata 27 tagú munkásőr szakaszt alakított. Szakaszparancsnoknak Bóbék Gábor 8/a osztályos tanulót választották meg, a helyettese pedig Hoffmann Zsolt ötödik bés lett.

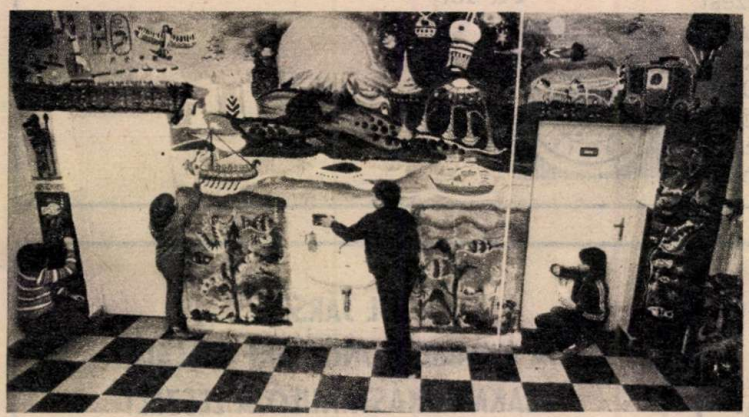

Nagy fába vágták fejszéjüket a ma már Nyíregyházához tartozó Oros képzőművészeti szakkörének tagjai: freskót készítenek az iskola előterében, amelyen az emberiség fejlődését ábrázolják. Két éve már, hogy a faluban tanít Csűri Istvánné, aki beavatta a gyerekeket a rajzolás, festés titkaiba. Tollal, tussal, festékkel dolgoznak, s ma már egész Szabolcs-Szatmár megyében hallatnak magukról. Sőt, alkotásaikat nemcsak megyei rajzversenyeken, hanem a zánkai úttörővárosban is megcsodálták.

KRISTÁLY DISPLAY VIDEO

– eredményhirdetés –

Az 1984/3. Kristály Display Video Magazin pályázatának nyertesei:

JUNOSZTY televíziót nyert: Tóth Ferenc, Budapest X.

ZSEBSZÁMOLÓGÉPET nyert: Barta Csaba, Miskolc; Harkai Marianna, Süttő; Nagy F. István, Kiskunfélegyháza; Halász Ilona, Tét.

VIDEOJÁTÉKOT nyert: Magasdi Zsolt, Nagykanizsa; Veress Ferenc, Debrecen; Barta Béla, Buj; Huszár Tamás, Székesfehérvár; Bartha Péter, Jászberény.

KVARCÓRÁT nyert: Kepenyes Edit, Szarvas; Újvári Tamás, Zámoly; Veres Zoltán, Békés; Lente Erika, Pécs-Vasas II.; Grósz Annamária, Enying; Holics Gábor, Budapest XII.; Sipos Zsolt, Karcag; Tanyi Tibor, Budapest XI.; Kiss József, Kunszállás; November András, Budapest XVI.

A nyereményeket postán küldjük el.

KENGURU

A január huszonhatodikán elhangzott adás tornagyakorlatairól a rajzokat anyagtorlódás miatt csak most tudjuk közölni. Reméljük, az eltelt időben is mozogtatok azért!

MELLSŐHÍD

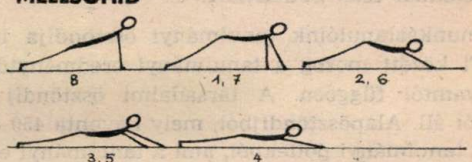

KARHÚZÁS TÖRZSFORDÍTÁSBAN

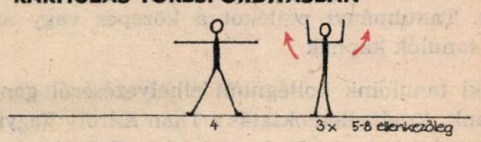

KUTYANYÚJTÓZÁS

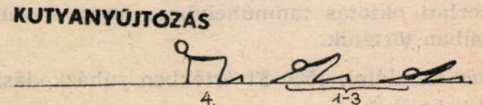

CICAHÁT

LASSÚ KOZÁKTÁNC

TOLÓDÁS SZUNETTEL

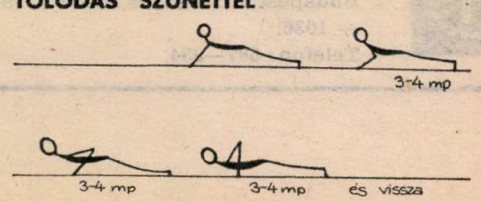

PALÁNTAKERT '84

— eredményhirdetés —

Az 1984/7. számunkban a Kertészet és Szőlészet, a Pajtás és a Kertbarát Magazin szerkesztősége által meghirdetett pályázat lezárult.

Háromnapos külföldi utazást nyert: Varga Zoltán, Vatai Gyöngyi, Szabó Attila, Kéri Piroska, Hosszúpályi, Irinyi József Általános Iskola; Ginder Kinga, Győri Szilvia, Nagy Erika, Baja, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola.

Egyhetes hazai táborozást nyert: Gyüre Attila, Fót; Fülöp Ervin, Budapest; Czaun Mariann, Veszprém; Somosi György, Budapest; Földesi Richárd, Doboz; Rédei Róbert, Heves; Kovács Edith, Budapest; Bella Gábor és Csaba, Győr.

A SZÖVOSZ 3000 forintos különdíjait a mezőhegyesi és az ácsi általános iskola csapata nyerte.

5000, illetve 3000 forintot nyert — utazásra — a szegedi Ifjú Gárda és a budapesti Béke Nevelőotthon csapata.

Kétnapos budapesti kirándulás a jutalma a tiszakeszi általános iskola pályázóinak.

Tárgyjutalomban részesülnek az iregszemcsei, a dalmandi, a boconádi általános iskolák, a komáromi Klapka György Általános Iskola tanulói, valamint Keller Zsuzsa, Csermely; Nagy Péter és Nagy Veronika, Budapest; Kári Nándor, Boconád.

Könyvjutalomban részesülnek a budapesti Kozák téri Általános Iskola pályázói, valamint Végh Veronika csoportja a kadarkúti általános iskolából.

Valamennyi pályázónknak emléklapot küldünk, a nyerteseket pedig levélben értesítjük.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk

szakmunkástanulónak,

akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest
Pf. 43.

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ ÉS -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1985 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését a budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

HAVONTA az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 290—750 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT:

- **— Lőrinci gyára, 1183 Bp., Gyömrői út 85—91.**
- — Kaposvári gyára, 7400 Kaposvár, Jutai u. 6.
- — Miskolci gyára, 3527 Miskolc, József A. u. 21.
- — Váci gyára, 2600 Vác, Vám u. 1.
- — Újpesti cérnagyár, 1044 Bp., Váci út 91.
- — Bácsalmási gyára, 6430 Bácsalmás, Rákóczi u. 11.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

PÁLYAVÁLASZTÓK, FIGYELEM!

Jelentkezzetek PAPÍRIPARI szakmunkástanulónak!

A gondolatok rögzítése ősi igény. Az ősember a barlang falára festett. Az ókoriak a kőtáblát és a papiruszt használták.

A legidőtállóbb a papír.

Több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében, az emberi tudomány rögzítésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban egyre bővülnek.

FIATALOK!

Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei. Gyertek a Csepeli Papírgyárba CELLULÓZ- ÉS PAPÍRGYÁRTÓ, valamint PAPÍRFELDOLGOZÓ szakmunkástanulónak.

Biztos jövő, jelentős kedvezmények a tanulás idejére.

Képzési idő: 3 év.

Az elméleti oktatás helye az 5. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet (Budapest XXI., Bajáki Ferenc utca 27.).

A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.

A képzés ideje alatt tanulóinknak az alábbi kedvezményeket adjuk:

— tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (300—1000 Ft);
— tanulmányi pótlék (+10—50%) és tanulmányi ösztöndíj (130—600 Ft);
— térítésmentes ebéd;
— teljes tanfelszerelés és munkaruha;
— minden tanévben egy teljes öltözet ruha;
— kollégiumi elhelyezés;
— ingyenes kirándulásokat szervezünk;
— kéthetes ingyenes üdülés a Balatonnál;
— szünidőben vállalt munka esetén a munkakörnek megfelelő teljes bér;
— tanulmányi eredménytől függően minden sikeresen befejezett tanév végén 1000—2500 Ft jutalmat fizetünk;
—sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;
— ifjúsági klub, könyvtár.

Bővebb felvilágosítást ad a Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya.

Cím: Bp. XXI., Duna u. 42.— 1751.
Telefon: 279-620/301, 535, 518 mellék.

VÁRUNK BENNETEKET!

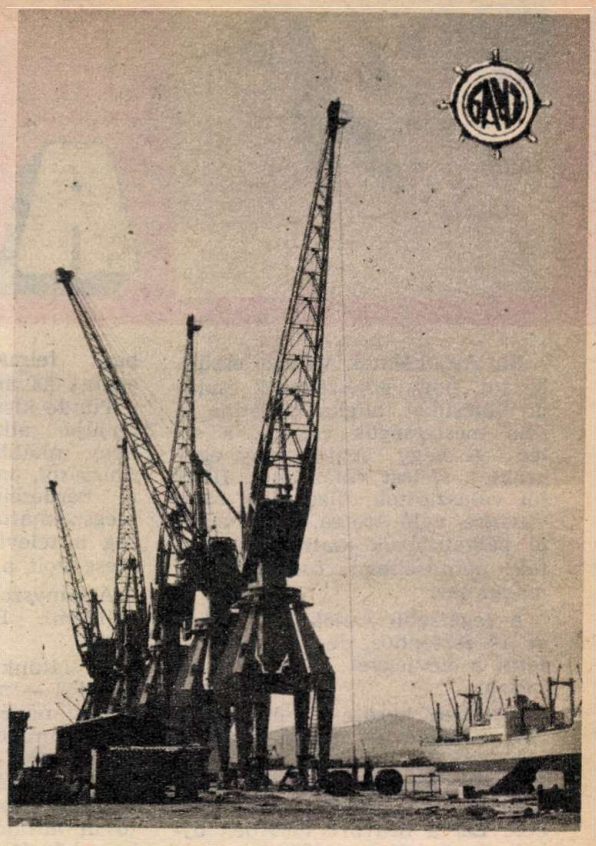

NYOLCADIKOSOK, FIGYELEM!

Gyertek a Magyar Hajó- és Darugyárba szerkezeti lakatos, hegesztő, csőszerelő, gépi forgácsoló (esztergályos), gépszerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, öntő szakmát tanulni. A képzés ideje: 3 év.

Amíg tanulsz, biztosítva van: kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, a tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 700—1000 Ft társadalmi ösztöndíj. Napi 3 Ft-ért ebéd; nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. — 1094.
Telefon: 296—203.

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred,
Telefon: 53.

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred,
Telefon: 06-80-40-100.

MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dűlő,
Telefon: 06-27-11-411.

MESTERSÉGE CÍMERE:

A SÍLÉC

Ha Apjokéknak valaha eszükbe jut, hogy elkészítessék családi címerüket, aligha maradna le róla mesterségük címere, a síléc. A négy Apjok lány egyaránt a síelést választotta. Hogy jól választottak, bizonyítja az a vitrinre való trófea, amit eddigi pályafutásuk alatt összenyertek, pontosabban összesiklottak maguknak.

A legkisebb Apjok lány, Tünde 14 esztendős, de már ő is letette a névjegyét a sísport asztalára.

1982-ben kezdte az éremgyűjtést, amikor az úttörő-olimpián egy első és egy második helyet szerzett. Az egyiket óriás szlalomban, a másikat összetettben. Ezt a bravúrt 1984-ben újból megismételte. 1983-ban és 1984-ben serdülő magyar bajnok lett. Az ifjúsági bajnokságon is elindult, ahol második, illetve harmadik helyen végzett. Tizenegy esztendősen indítják az OSC felnőtt csapatában. Nem vall szégyent. Az Apjok csapatban felmarkolja nővéreivel együtt az aranyérmet.

Tünde kissé elfogódott első interjúja alkalmával. Érezhető, hogy inkább lesiklana a Tátra csúcsáról, minthogy a tollforgató kérdéseire válaszoljon. Pedig megszokhatta a szereplést. Nemrég a televízióban tevékeny részese volt a Sísulinak.

A lányszobában ülünk le beszélgetni. Pályafutásáról faggatom.

— Nálunk családi hagyomány a síelés — magyarázza. — Mindhárom nővérem aktív versenyző volt, amikor én is elkezdtem. Hároméves koromban csatoltam először sílécet a bakancsomra. Néhány bukfenc után már biztosan álltam a lábamon. 1978-ban követtem testvéreimet az OSC-be. Szabó Zoltán edző kezei alatt sok mindent megtanultam a sportágból.

— Jó dolog Magyarországon síelőnek lenni?

A barna hajú, szép szemű kislány elgondolkodik.

— Jó is, meg nem is — adja meg a diplomatikus választ.

— Ezt fejtsd ki bővebben...

— Jó dolog azért, mert nincs igazán konkurrencia, hamar betörhet az ember az élmezőnybe. Rossz olyan szempontból, hogy a hazai hóviszonyok nem kedvezőek, így nehéz fejlődni. Sajnos, a magyar síelőket nemigen jegyzik a nemzetközi mezőnyben. Ha külföldön akarunk versenyezni, akkor a szülőknek kell fizetni a költségeket. Mostoha sportág a miénk. Előfordult, hogy a magyar bajnokságon nem adtak díjat, még oklevelet sem.

— Négyen versenyeztek. Előfordult testvérharc köztetek?

— Többször is volt ilyen. A testvérharcban Ildikó a legjobb, őt nem tudtuk még legyőzni. A többiek keresztbe verik egymást.

— Bundázásra volt már példa az Apjok lányok között?

Nevet.

— Eszünkbe sem jutott, hogy megbeszéljük előre a dolgokat.

— Nővéred, Csilla súlyos balesetet szenvedett. Nem rettentett vissza ez az eset a sportolástól?

Élénken tiltakozik:

— Egy percig sem fordult meg a fejemben, hogy abba kellene hagyni. Csilla balesete után nem sokkal, rajthoz álltam.

— Mennyire tartod balesetveszélyesnek ezt a sportot?

— Szerintem nem veszélyesebb egyik sportnál sem. Csilla esetében nem rögzítették a védőhálót, azért következett be a baleset.

— Amikor nem síelsz, mit csinálsz?

— A Váradi úti Általános Iskola nyolcadik osztályába járok.

— Hogy megy a tanulás?

— Kitűnő vagyok.

— Van úttörő-megbizatásod?

— Az osztályban a Topolino őrsnek vagyok a vezetője.

— Hobbid?

— Többek között a bélyeggyűjtés. Nyolc bélyegalbumom van, a nagypapámtól kaptam őket. A gyűjteményem legritkább darabja egy 1907-es svájci bélyeg. Aztán nagyon szeretem az állatokat. Két akváriumom van, gyönyörű halakkal.

— Ha kívánhatnál valamit...

— Sok-sok havat!

Kemény György

EHETSÉG '85

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

CSAK FIATALOKNAK!

A KISPESTI TEXTILGYÁR (1185. Bp. XVIII. Fáy út 2.) és a Kispesti Textilgyár PUTNOKI Cérnázó Üzeme (PUTNOK, Somogyi Béla út 5. — 3630) általános iskolát végzett, 16 évesnél nem idősebb lányokat és fiúkat felvesz szakmunkástanulónak az 1985/86-os tanévre.

Lányokat: fonó, szövő, textilfestő-kikészítő; fiúkat: textilfestő-kikészítő, textilipari gépszerelő, esztergályos, lakatos, asztalos, szobafestő-mázoló szakra.

A PUTNOK KÖRNYÉKI FIATALOK KÉPZÉSE, FONÓ SZAKON ÓZDON történik a szakmunkásképző intézetben.

JUTTATÁSOK: tanulmányi ösztöndíj: 350—750 Ft, az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően; társadalmi ösztöndíj: 500—900 Ft, a tanulmányi eredménytől függően.

A tanulmányi idő utolsó évében jó tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk. A szakmunkásbérben foglalkoztatott tanulók a tanulmányi ösztöndíj helyett szakmunkásbérben részesülnek: 1500—1800 Ft/hó.

ELHELYEZÉS: minden vidéki szakmunkástanuló részére kollégiumi férőhelyet, havi 230 Ft-ért teljes ellátást (reggeli, ebéd, vacsora, szállás) biztosítunk.

EGYÉB JUTTATÁSOK: munkaruha, tanszerek, utazási kedvezmény, kedvezményes vásárlási lehetőség a vállalat termékeiből.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink havi jövedelme: 3000—4200 Ft.

Gyakorlott dolgozóink havi jövedelme: 4700—5500 Ft.

Továbbtanulási lehetőség minden fiatal dolgozónk részére!

Vállalatunk önálló sportlétesítménnyel és jól felszerelt művelődési házzal, ifjúsági kubbal rendelkezik. Rendszeres programok biztosítják dolgozóink és szakmunkástanulóink tanulását, szórakozását.

Jelentkezéseteket az alábbi címre küldjétek:
KISPESTI TEXTILGYÁR személyzeti és szociálpolitikai főosztály, Budapest, XVIII., Fáy út 2. — 1184

SZERETETTEL VÁRUNK SZAKMUNKÁSTANULÓINK SORAIBA!

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
LÁNYOKAT fonó, szövő, kötő;
FIÚKAT textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év.
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően
fonó és szövő tanulóknak 350—700 Ft;
kötő és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta.

JUTTATÁSOK:

— vidéki tanulóknak havi 500 Ft,

— budapesti tanulóknak havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk a nyári szünidőre is.

— A vállalati ösztöndíjon kívül a tanulmányi időre, tanulmányi eredménytől függő tanulmányi pótlékot fizetünk az alapösztöndíj 30, 40, 50%-ának megfelelő összegben.

— Kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.

— Iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot és tankönyvet az iskola, illetve a gyár ad.

— Egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

— III. éves tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN a kereseti lehetőség **3500—5500 Ft.**

Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk havi 150 Ft-ért. Továbbtanulásra lehetőséget biztosítunk. További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

CÍM: BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár, személyzeti-oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113.

40 ÉV FÉNYÉBEN NEGYVEN REJTVÉNY

Hazánk és a szomszédos szocialista országok felszabadulásának, valamint a Győzelem napja 40. évfordulója tiszteletére nyolc hétig tartó rejtvénypályázatot indítunk a testvéri úttörőlapok szerkesztőségeinek segítségével, összefogásával.

A pályázat szabályai a következők:

1. Minden számban egy-egy ország életéből, történelméből, a 40 év alatt megtett útról készítünk rejtvény-összeállítást.

2. Ha csak két vagy három rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók, akkor már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Minden héten 5 darab, az illető országra jellemző jutalomtárgyakat sorsolunk ki.

3. Aki minden héten legalább 5 jó megfejtést küld be, tehát összesen 40 (vagy ennél több) megfejtése lesz, annak a neve a pályázat végén bekerül a fődíjat eldöntő szerencsekerékbe. FŐDÍJ: UTAZÁS A SZOVJETUNIÓBA, A VIT ALKALMÁBÓL, valamint egyéb nyeremények.

4. Kérünk, hogy minden héten a megfejtést beküldő levelezőlapon, vagy levélben feltűnő nagy számmal jelezd, hogy hány rejtvényt fejtettél meg.

Az országok sorrendjét aszerint állítottuk össze, hogy melyik mikor szabadult fel, mikor tartja nemzeti ünnepét.

Az első helyen Lengyelország áll, mert 1944. július 22-e a nemzeti ünnepe. Testvérlapunk, a lengyel harcerszervezet központi lapja, a Swiat Mlodych.

*

Beküldési határidő: február 18. A levelezőlapra vagy levélborítékra írd rá: „PAJTÁS-rejtvény".

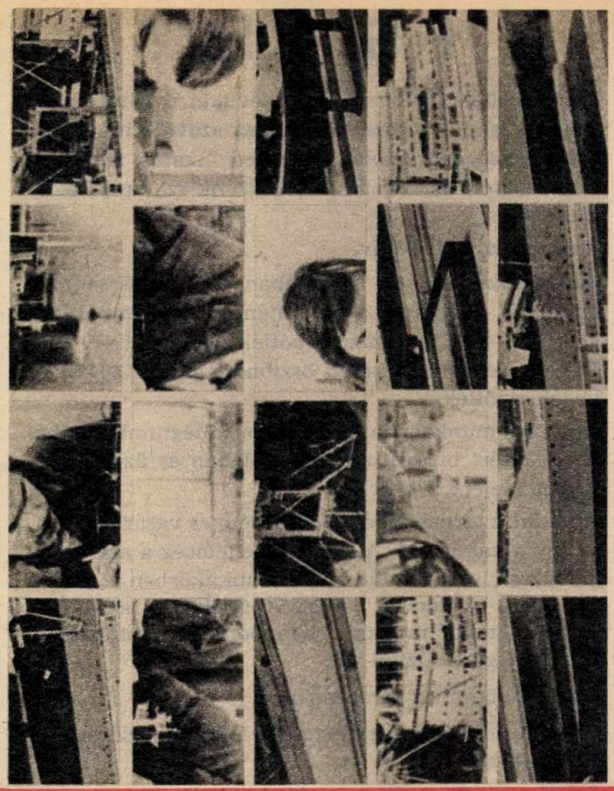

RAKD ÖSSZE. Van Lengyelországnak egy fontos iparága, amelyet az egész világon jól ismernek. Ha a képdarabokat összerakod, megtudod, hogy melyikre gondoltunk. (Bár a kép egy kicsit jelképesen ábrázolja az iparágat.)

EGY TÁBORNOK – EGY KÉRDÉS. A lengyel és a magyar nép legendás hírű katonája volt Bem József. Petőfi Sándor gyönyörű költeményt írt róla. Ebből idézünk. Kérdésünk: mit jelent ez a szó: Osztrolenka?

Mi ne győznénk? Hisz Bem a vezérünk,
A szabadság régi bajnoka!
Bosszúálló fénnyel jár előttünk
Osztrolenka véres csillaga.

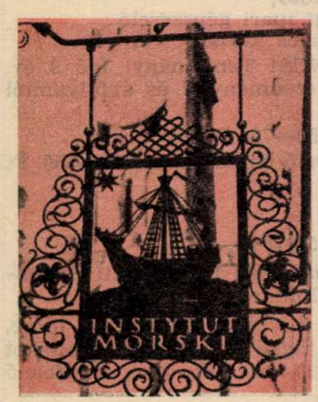

KAPCSOLAT. E három történelmi név közül melyik kapcsolódik a kép valamely részéhez?
1: BOCSKAI 2: BÁTHORI 3: KOSSUTH

A VAS ÉS ACÉL VÁROSA. Nyolc betűből áll e lengyel szocialista város neve. A mi Dunaújvárosunk testvérvárosa. Rakd megfelelő sorrendbe a betűket.

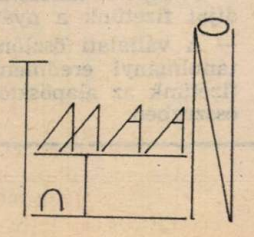

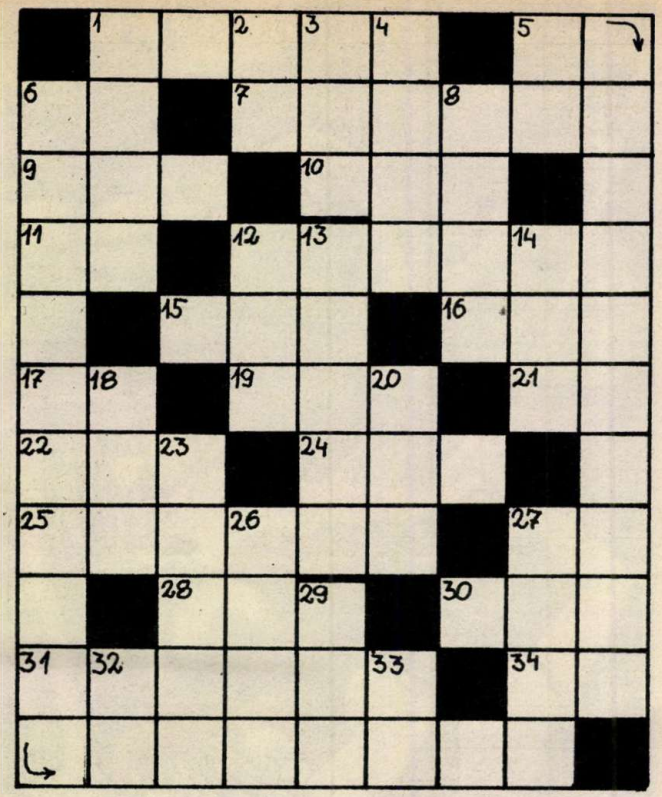

AZ ÜNNEP. *Lengyelország szocialista történelmének első napja 1944. július 21. A felszabadult... (vízszintes 1. sorban) városban megalakult a Lengyel ... (vízszintes 5. sorban) Bizottság, amely másnap (július 22-én) kiáltvánnyal fordult az ország népéhez. Azóta ez a nap Lengyelországban nemzeti ünnep, a Lengyel ... (függőleges 6. sorban).*

VÍZSZINTES: 1. A felszabadult lengyel város neve (zárt betű: H). 5. A lengyel bizottság neve (zárt betűk: SZ, D). 6. A közepén kusza! 7. Régiesen mondva: leborul (valaki elé). 9. Gyümölcsíz, angolul (zárt betű: M). 10. Ez volt Móricz Zsigmond is. 11. Jeney Károly. 12. Ázsiai arab köztársaság. 15. A focimeccs „krémje". 16. Kevert bal. 17. Saját kezűleg. 19. Rejtjelkulcs (ma már ismert idegen szó). 21. Liga egynemű betűi. 22. Szovjet autómárka. 24. Együtt dolgozó csoport, kiejtve. 25. Nagymama nagyanyja. 27. Igekötő vagy kérdőszó. 28. Japán és ecuadori autók jelzése. 30. Hajófar. 31. Beethoven III. szimfóniája. 34. Állóvíz.

FÜGGŐLEGES: 1. Amikor valamit semmivel sem tudunk indokolni, akkor használjuk ezt a szót. 2. Igekötő. 3. Román pénz. 4. Az ezerjó (bor) leggyakoribb jelzője. 5. A fonal eleje! 6. Lengyel nemzeti ünnep (július 22). 8. Népszerű író (Ferenc). 12. Nem is kevés. 13. Lengyel pénz. 14. Becézett lánynév. 18. Többes számra vonatkozó kérdés. 20. Ezt a filmet otthon vetítik. 23. Nagy királyunk volt ő. 26. Német tagadás. 27. Becézett női név. 29. A szén és a kalcium vegyjele. 32. Vissza: pici folyó. 33. Amerikai hírszolgálati iroda (Associated Press).

SPORTOLÓK. A lengyel nép méltán büszke kiváló eredményt elért sportolóira, akik közül sokan a világ élvonalába tartoznak. Közéjük számítjuk Wladyszlaw Kozakiewicz rúdugrót, aki az egyik olimpián a dobogó legfelső fokára állhatott fel. Melyik olimpián? A másik egy nagyhírű labdarúgó: Boniek, a nemzeti válogatott tagja. Ő jelenleg egy olasz klub játékosa. Melyiké?

SZEMMÉRTÉKKEL. A hajóépítők csavarhúzókat is használnak munka közben. Csak ránézésre mondd meg, hogy melyik csavarhoz, melyik csavarhúzó szükséges.

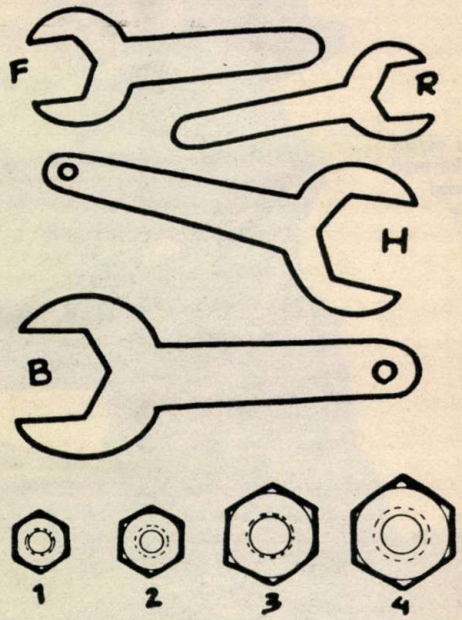

AZ 1. SZÁM MEGFEJTÉSEI. SZOBAVIRÁGOK: az 1-es cserép. — **FALURÓL FALURA:** Peremarton (kétszer szerepel), Perkupa, Nagykálló. — **MELYIK A KILENC KÖZÜL?:** Mujunkum sivatag, a többi állóvíz. — **TÉLI FÁK:** 8 különbség.

ÖT KÉRDÉS – ÖT VÁLASZ. Ha jól ismered Lengyelországot, a kérdések utáni három felelet közül könnyen ki tudod választani az igazit.

I. E három ország közül egyik nem határos Lengyelországgal. Melyik?

1: Csehszlovákia, x: Románia, 2: Szovjetunió.

II. Legmagasabb hegycsúcsa, a Rysy (Tengerszem csúcs). Hány méter magas?

1: 1874 m, x: 1993 m, 2: 2499 m.

III. A felsorolt városok közül melyiknek a lakossága haladja meg az egymilliót?

1: Wroclaw, x: Katowice, 2: Bialystok.

IV. Mi a lengyel váltópénz (a fillér) neve?

1: sztotinka, x: grosz, 2: para.

V. Melyik az a folyó, amelyik nem az Oderába ömlik?

1: Warta, x: Nysa Luzycka, 2: San.

Kigyulladnak a fények, kezdődhet a felvétel

A rendező instrukciót ad, Süsü feszülten figyel

Nem is olyan pehelykönnyű ez a dagi sárkány

SÜSÜ ÚJRA HÓDÍT!

Süsü újra készülődik, pontosabban készítik... Történetét továbbgondolják, útját ácsolják, világát bedíszletezik, a reflektorokat kigyújtják fölötte, és mehet a móka, kezdődhet a felvétel.

Szabó Attila rendező vezérlete alatt operatőrök, asszisztensek, bábmozgató színészek, díszletezők, makettesek, kellékesek buzgólkodnak, mindannyiuknak egy a célja: örömet szerezni neked és mindenkinek. A felnőtteknek is, hiszen Süsü minden korhatárt „ledöntve" hódít.

Fotó: Zih Zsolt

ORDASOK KÖZÖTT 5

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

FORMA 1
A SZOBÁBAN

Kovács Péternek, a HUNGAROCAMION autógépész-mérnökének hobbija az autóversenyzés. Kedvenc szórakozását játékautókkal űzi.

– Még Győrben, a főiskolán három barátommal csehszlovák játékautó-versenypályákat építettünk. Aztán elkezdtünk azon töprengeni, hogyan lehetne gyorsabb, stabilabb, szebb autókat készíteni – magyarázza a játék Forma I. bajnoka. – Itt, a modellpályán is két alapvető dologtól függ a győzelem, akár a valódi autóversenyeken: a versenyző (irányító) vezetési technikájától és az autók menettulajdonságaitól.

Ezek a kisautók 5-6 kilométer/óra sebességgel száguldanak. Ugye, nem tűnik soknak, de ha átszámítjuk egy valóságos verenyautó méretére, az arányoknak megfelelően, akkor 150-180 kilométer/óra jön ki. A gép motorjának, futóművének és karosszériájának egységesnek kell lennie, különben az autó kirepül a pályáról.

Autóversenyző társaságuk ma már héttagú. Őszi-tavaszi fordulóban, rendszeres időközönként tartják a futamokat. Kétszer öt kört tesz meg minden autó, egyszer a belső pályán, másszor a külső pályán haladva. Az időt stopperrel mérik, a helyezési számok összesítéséből számítják ki a végeredményt.

– Mi volt tavaly a bajnok díja?

– Nem nehéz kitalálni: egy nagy összeépíthető autó.

M. É.

85/7
XL. ÉVF. • 1985. FEBRUÁR 14. • ÁRA : 4,50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: WAGNER MARGIT

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

NÉVADÓJUK: A CITERAMŰVÉSZ. MINT A RIGÓ FÜTTYE A NAGY PUSZTÁN. HŰSÉG AZ ŐSÖKHÖZ

FÓTRÓL JÖTTÜNK. A MARGITSZIGET ÖTCSILLAGOS SZÁLLÓJÁBAN. FÜRDÉS UTÁN LEGJOBB A SOMLÓI GALUSKA.

A TÉRKÉPEN NEM TALÁLHATÓ. A TARÓDI VÁR TÖRTÉNETE. ÉPÜL EGY ÉLETEN ÁT. A SOPRONI MENDEMONDA.

margó

VÍZISZONY

Tévedés, nem azokról lesz most szó, akiket a tenger, a nagy tó vagy a széles folyó láttán szorongás fog el, hanem a mosdóvíziszonyban szenvedőkről, akik a mindennapi tisztálkodást feleslegesnek, sőt károsnak tartják. Mint például szomszédunkban a 7. osztályos Tomi. Nemrég született egy kishuga, s amíg édesanyja a klinikán volt, Tomi nálunk lakott. Esténként hallani sem akart zuhanyozásról, fürdésről, és reggel is csak az arcát akarta megmosni. Azt mondta, ő egy héten egyszer szokott tetőtől talpig tisztálkodni, különben is, öntisztító sejtek vannak a bőrén, s nem fogja elkényeztetni őket.

Sajnos, sok gyerek osztozik Tomi véleményével a mosdásról, elég belépni az iskola kapuján, már „jönnek távolról ferde illatok", az izzadtság, a mosdatlanság áporodott szaga átitatja a folyósók, osztálytermek levegőjét. Akik otthon nem ehhez szoktak, fintoroghatnak eleget a tanítási idő alatt. Na nemcsak a szagtól, hanem a környezetüktől is. Az iskolaorvosok, védőnők a megmondhatói, hogy egy-egy szűrővizsgálaton hány gyereknek árnyékos a fültöve, a háta közepe, gyászkeretes a körme. A haja pedig akár egy ápolatlan pulié, ragacsos, csimbókos.

Úton-útfélen halljátok, hogy a napi tisztálkodástól éppúgy függ szervezetünk épsége, mint a rendszeres háromszori étkezéstől, a 8-10 órás alvástól, mégis nem egy gyerek csak vállat rándít rá: amíg borsó és fal van, addig ugyan neki beszélhetnek!

Magánügy? Cseppet sem. A mosdatlan ember nemcsak saját maga, hanem környezete ellen is vét. A napokban iskolásokat hívott meg az egyik budapesti szálloda, pályaválasztási látogatásra. Aki akart, fürödhetett uszodájukban. Legalább 20 fiú és lány vitt magával fürdőruhát, s levetkőzve, egyenesen a kristálytiszta vízű medencébe ugrottak. A külföldi szállóvendégek közül egy férfi, jogosan, felháborodva szólt az uszómesternek: — Miért engedik meg, hogy zuhanyozás nélkül menjenek a vízbe a gyerekek, az iskolában vagy otthon nem tanítják, hogy ez is hozzá tartozik a tisztálkodási kultúrához?

Valóban, illene tudni és tanítani, hogy napközben bőrünkre különböző baktériumok, csírák tapadnak, s ha nem szabadulunk meg tőlük a zuhany alatt, akkor a medence vízében leoldódnak rólunk, s ott nagyobb mennyiségben fertőzést is okozhatnak.

Tominak tehát nem volt igaza, amikor öntisztító sejtjeire hivatkozott. Az igaz, hogy bőrünk ideig-óráig képes ellenállni a baktériumoknak, de nem minden mennyiséggel, és nem minden fajtával szemben. A rendszeres tisztálkodással viszont megszabadulhatunk a kellemetlen jövevényektől. S ha szappan és víz van, mi sem könnyebb ennél!

Horváth Anita

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0109 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A szakkönyvek állandóan közkézen forognak. Molnár Zoltán hatodikos mintát keres

Alig egedelmeskedik még a véső, a fa is ellenáll... A kezdet itt is nehéz

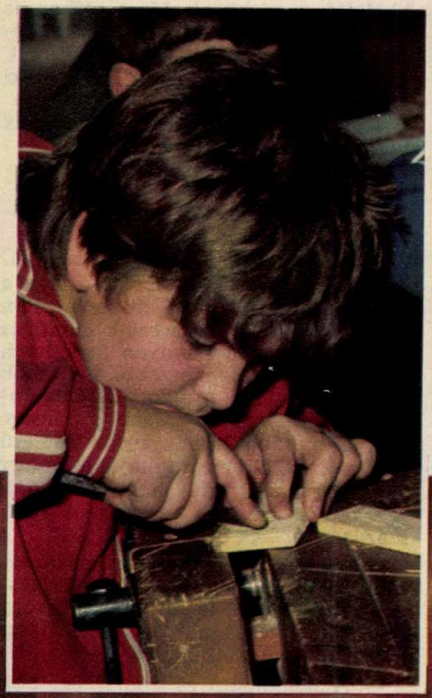

ÉGERFÁBÓL SAKKOT

A fafaragás ősi díszítőművészet. Nem mindegy, hogy milyen fa kerül a faragó kezébe. Ünnepel, ha hársat, égert vagy diót faraghat, a körte, a fenyő már sokkal keményebb munkát kíván...

Ha a kezünkbe akad egy éles kés vagy hegyes szerszám, és véletlenül van a közelünkben fadarab is, szinte biztos, hogy ösztönösen nyúlunk utána és elkezdjük fúrni-faragni. A díszítés, a formálás vágya ott él mindannyiunkban. Nagy szerencséje egy iskolának, ha akad egy vállalkozó kedvű tanár — vagy hozzáértő felnőtt —, aki lehetőséget kínál a farigcsálásra az ahhoz különösen kedvet érző gyerekek számára — mondjuk egy fafaragó szakkörben. Az Érdi 4. számú Általános Iskolában Monfera Róbert matematika-fizika szakos tanár vállalkozott erre. Így vall a szakkör életre hívásának céljáról:

— Vannak gyerekek, akiknek jó a kézügyességük, szeretnek barkácsolni, fúrni-faragni, habár a tanulmányi eredményük nem éppen a legjobb. Úgy gondoltam, hogy lehetőséget kellene nyújtani ezeknek a tanulóknak is arra, hogy bebizonyítsák: van olyan terület, ahol ők is ügyesek, szép dolgokat tudnak alkotni. A fafaragás rendkívüli fegyelmet, összpontosítást igényel, s biztos vagyok benne, hogy ez kihat tanulmányi eredményükre, személyiségükre is. És fejleszti kézügyességüket, szépérzéküket. A szakkör nyitott, ha valaki nem jön el, nem szidom, mert tudom, hogy legközelebb hozza majd az otthon készült munkáit. Viszont bárki ellátogathat a szakköri foglalkozásra, megnézheti milyen munka folyik itt, s ha kedve támad, csatlakozhat hozzánk.

Az igazgatói irodában kezdtük a beszélgetést, és elhültem a gondolatra, hogy közben a gyerekek felügyelet nélkül késekkel, vésőkkel dolgoznak. Vendéglátóm viszont nyugodtan folytatta a tájékoztatást:

— A faragást komoly előkészületi munka előzte meg. Egyrészt néprajzi, faismereti, szakmai előkészítés, másrészt a balesetek megelőzésére is felkészítettem a gyerekeket. Egyik foglalkozásunkon Cseh Erzsébet tanárnő, a néprajz szakkör vezetője diavetítéssel egybekötve ismertette a fafaragás hagyományait. Sok diát láthattak a szakkör tagjai mestergerendákról, a székely kapukról, tornácokról, pásztor- és bíróbotokról. Megtudták azt is, hogy régen minden fafaragónak volt egy jele. Egy másik alkalommal elhívtuk Tőzsér Péter érdi fafaragó mestert, aki sok hasznos dolgot elmondott a fáról, a fafaragásról és érdekes bemutatót tartott. Féltve őrizzük ajándékát: egy saját maga által faragott sakkkészletet. Szakkörünk komoly anyagi támogatást kap az érdi Mezőgép Vállalattól.

— Ennek a szakkörnek még nincsenek hagyományai, nincs még gyűjteménye az elkészült munkákból. A fafaragás elsajátításának melyek a kezdeti lépései? — a beszélgetést már a gyerekek között folytatjuk.

— A legegyszerűbb pásztorfaragással kezdtük, ami viszont nem könnyű, mivel egy szál késsel, a rövid pengéjű pásztorkéssel kell vésni. Ha evvel biztosan bánnak a gyerekek, már a kezükbe lehet adni vésőt is, könnyen tudnak bánni vele. A pásztorfaragás arra is alkalmas, hogy berögződjön a helyes kéztartás, vagyis, hogy a fát tartó ujjak ne essenek a kés vagy a véső mozgásirányába. A pásztorkéssel nehezebb faragni, mert amit a betűvésővel egyetlen mozdulattal kivések, ugyanazt pásztorkéssel csak több mozdulattal tudom megcsinálni.

A faragás komoly erőkifejtést igényel, alaposan igénybe veszi az ujjakat, a csuklót. Nem véletlen hát, hogy többnyire fiúk ülnek a fatáblák fölé hajolva. Egyetlen kislány dolgozik csupán itt, a hetedikes Gábor Tímea, aki égerfából esztergált sakkfigurákra vés díszítést.

— Szeretek rajzolni, rajzszakkörbe is járok — mondja egy-egy minta kivésése közben —, de a faragás is érdekel. Az osztálytársaim azt mondták, ők nem csinálnák ezt, én szívesen jöttem, mikor Robi bácsi meghirdette a szakkört. Most otthon is tudok faragni, mert apuék lambériáznak, s ellátnak puhafával. Egyébként apura „ütöttem", neki van ügyes keze.

— Talán a pályaválasztásodat is befolyásolja a kézügyességed?

— Már rég eldöntöttem, hogy kerámiafestő leszek.

A szakkör vezetője most a különböző faanyagokról beszél:

— A puhafákat könnyű faragni. A faragók első számú fajtája a hársfa, amely szórt likacsú, nem túl kemény és az erezete miatt is minden irányból könnyen faragható. A diófa már keményebb, nehezebb is faragni, de a faragott felület éppen ezért sima lesz, szinte fényes, míg a puhább hársfa matt felületű lesz. A szakkör munkájához nagy segítséget nyújtott, hogy iskolánk igazgatója nemrég szerzett nekünk száraz nyár- és hársfát.

Csizmadia Feri gyakran kér tanácsot, hova, milyen motívumot égessen. Igen, ő a fa díszítésének egy másik technikai megoldását választotta, az izzó dróttal való égetést.

— A nagyapám és apu is égetnek otthon képeket, tőlük lestem el a csínját-bínját — meséli Feri. — Félkemény rétegelt lemezre égetek, ilyenre szokták az intarziákat is készíteni, s a minta kialakításánál döntő szerepe van az égő drót hőfokának és az égetés időtartamának. Ettől függ, hogy vékonyabb lesz-e a vonal vagy vastagabb.

— Nem történt még valamilyen baleset veled?

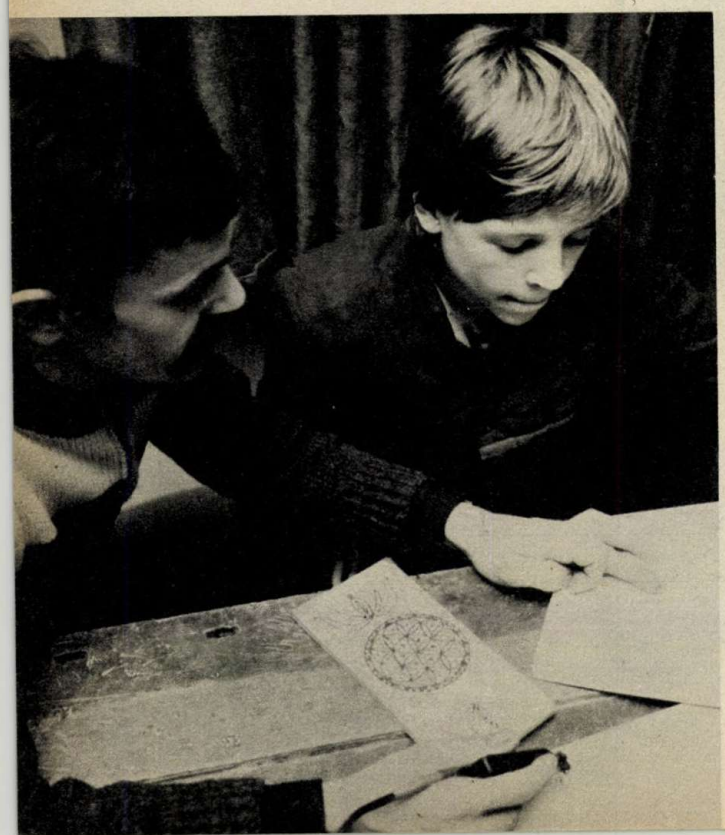

— Egyszer otthon véletlenül rá-ültem az égetőre, amikor még nem volt kikapcsolva. De szerencsére csak a nadrágom égett ki egy kis darabon. Egy másik alkalommal pedig a hüvelykujjamnak csúszott a drót, azóta nagyon vigyázok.

Monfera Róbert halk szóval osztogatja tanácsait Ferinek:

— Ide, a középső rozetta motívumhoz egy oldottabb, lágyabb minta kellene alulra és felülre.

Feri lapozgatni kezdi a szakkör egyik „tankönyvét", Czagány Lajos „A fa díszítő faragása" című művét.

— Hiszen ez fenyőfa! — halljuk a szakkör vezetőjének meglepett felkiáltását. — Honnan vetted? — kérdezi Mészáros Attilától. — A fenyő nemigen alkalmas faragásra, mivel nem szórt likacsú és az erezete sem megfelelő hozzá — magyarázza.

— Ez akadt a kezembe, ha nehéz is bánni vele, megpróbálom — mondja eltökélten a fiú. Neki különösen hasznos a fával való ismerkedés, az itteni munka, mivel bútorasztalosnak készül. A testvérétől kapott kedvet ehhez a szakmához.

— A szakkör tagjai sík falapokra dolgoznak. Térbeli figurákkal nem próbálkoztak még? — folytattam az érdeklődést a „beszélgető" asztalhoz visszatérve.

— A falapra történő síkdíszítés a faragás elsajátításának kezdeti lépése. Itt tanulják meg a helyes kéztartást, a késsel való helyes bánásmódot: hogy olyan mélyre menjen a kés, amennyire ő akarja, s olyan széles sávot vágjon ki, amilyet ő akar. A síkbeli díszítést követi majd a következő tanévben a félsík dombormű készítése, s ezt követően már térbeli szobrokat faragunk majd.

— Látunk itt az iskola udvarán egy nagy halom fát. Mi minden készül majd ebből?

— Az iskolaudvaron egy játszótér létesül, ebből a munkából is természetesen kivesszük a részünket. No, és terveink között szerepel, hogy az iskola bejáratához készítünk egy nagyobb méretű kompozíciót, fából.

V. Sólyom Erzsébet
Fotó: Wagner Margit

ÉGERFÁBÓL SAKKOT

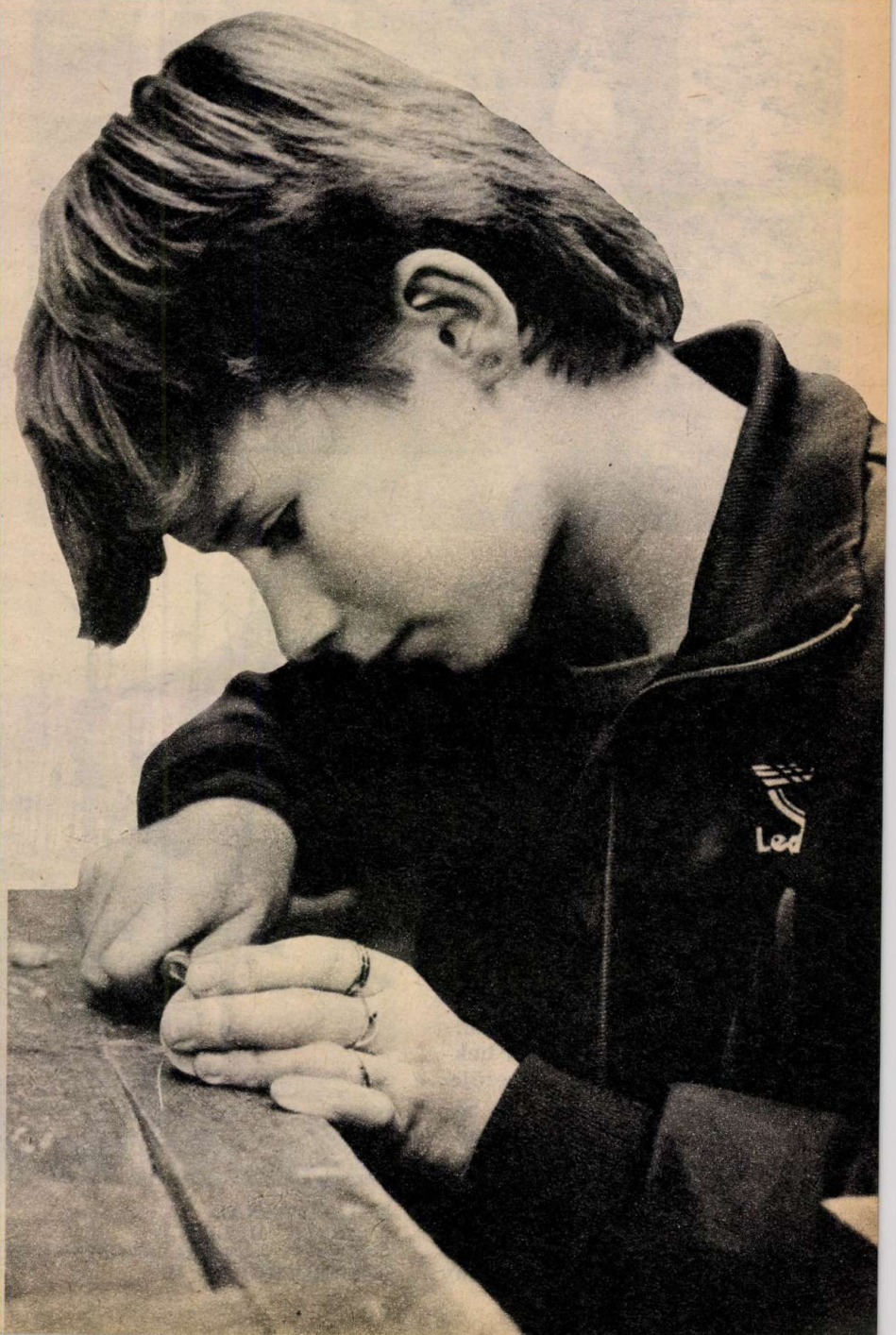

MINT A VAJAT, ÚGY SZELI A FŰRÉSZGÉP A CSERFÁT. A JAVA PAPÍRFAKÉNT KERÜL KÜLFÖLDRE

„VILÁGVÉGE". A KESKENY ÖSVÉNYEKEN BIZTONSÁGOSABBAN FOROGNAK A „PACIFOGATOK"

FA

Szeretem az erdőt, csodálom az embereket, akik egy életre szegődtek mellé.

A Vértes különösen a szívemhez nőtt, hiszen romantikus rengetegében a hatvanas években még bölénylesen vettem részt, amelyeket kísérletképpen Lengyelországból telepítettek ide, de később az állatkertbe vittek.

— Bölény helyett most farkasaink vannak. Csehszlovákiából kóboroltak hozzánk. A muflonokat ritkították, nagy vita kerekedett, mert kettőt a vadászok kilőttek — mesélte Hevesi István, a Vértes Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság tíz és fél ezer hektáros üzemegységének vezetője.

A favágókhoz, a gépesített Sipos és a lófogatos Szávai brigádhoz kapaszkodunk fel a hegyoldalon. Ők, a szó nemes értelmében, farkasordító hidegben is helytálltak.

Faragó—Szalay

A HASÍTÁSNÁL A GÉPEK MELLETT SZÜKSÉG VAN A HAGYOMÁNYOS SZERSZÁMOKRA IS

VÁGÓK

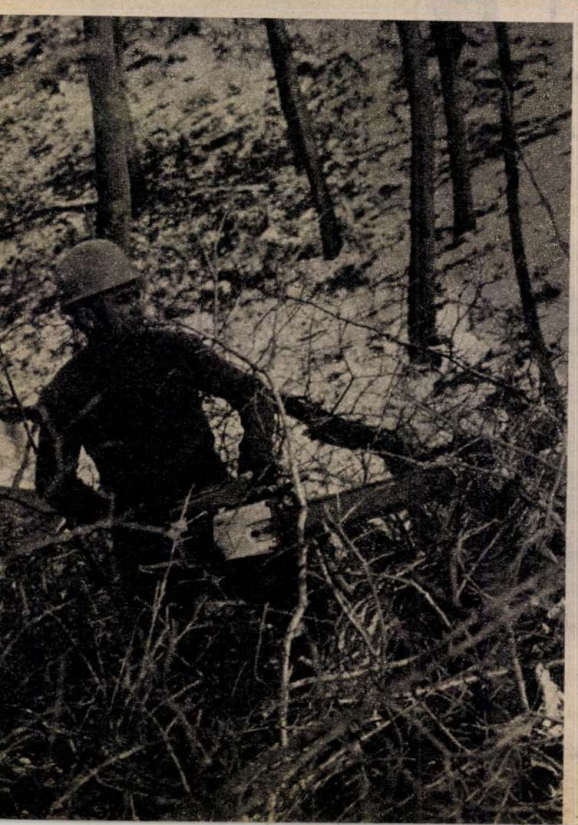

A FAVÁGÓ SZÁMÁRA NINCS NEHÉZ TEREP. MODERN GÉPÉVEL „MERÉSZEN" TÖR ELŐRE

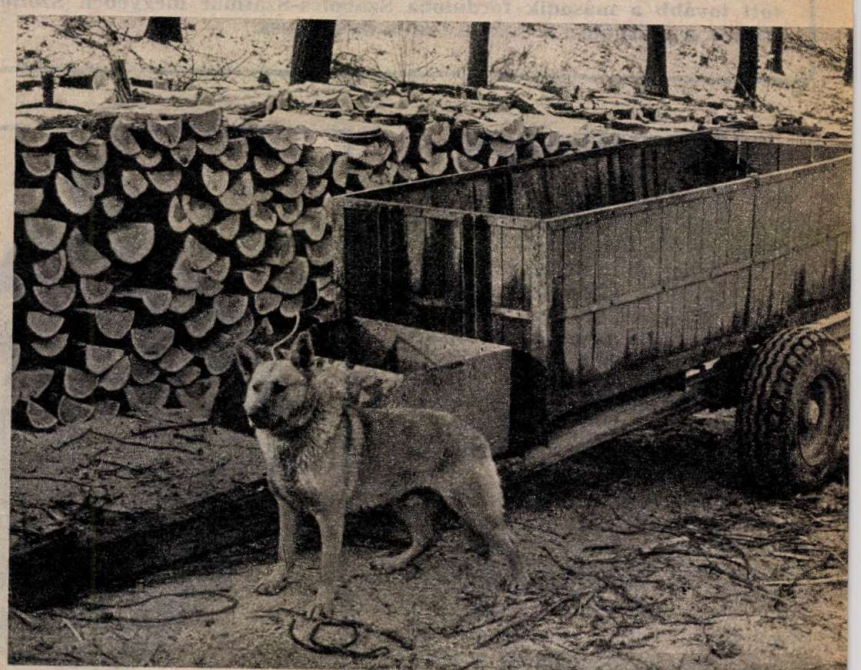

EZ A FOGAT NEM KUTYÁNAK VALÓ. A NÉMET JUHÁSZ ŐRKÉNT SZOLGÁL

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

A jövőben minél több iskolában működjön környezetvédő, természetjáró szakkör; s a diákok vegyék ki részüket szűkebb környezetük megóvásából — foglalt állást legutóbbi ülésén a Magyar Úttörők Szövetsége. ● TAEK-WAN-DO címmel a koreai önvédelem művészetéről jelent meg Harmat László könyve. ● Elkészült az Ifjúsági év hazai programja. ● Megalakult hazánk negyedik nemzeti parkja: Aggtelek. ● Kultúrbazár címmel rendez havonta cserebere akciót az angyalföldi József Attila Művelődési Központ. ● Idén először országos lövészbajnokságot rendeznek általános iskolásoknak — kaptuk a hírt az MHSZ-től. ● Zenés Színház lett az Operett Színház.

CSAK EGY KISLÁNY...

Javában zajlik a TTUSZ. A technikusok között egyetlen lányként jutott tovább a második fordulóba Szabolcs-Szatmár megyében Szöllősi Tímea, a nyírbátori 2. számú iskola hatodikosa.

OLCSÓ ÉS ÜZEMBIZTOS

Itt közöljük a legújabb, energiatakarékos zsebszámológép rajzát. Gazdája szerint kicsit lassúbb, de majdnem olyan megbízható, mint a piacot jelenleg még elárasztó többi modell, amelyeknél az új(j) konstrukció sokkal gazdaságosabb. Hírlik, hogy a tervezők most a jobb kezes változat kifejlesztésén fáradoznak.

BIZALOMSAROK

„Ha hazaérek, a suli után általában mindig olyan zsibbadtnak, fáradtnak érzem magam. És ha ránézek az órarendre, szeretnék tanulni, de eszembe jut a délutáni (5—6 ó) programom és nem tudok tanulni. Ha nincs programom, akkor lemegyek csavarogni, pedig szeretnék tanulni, de nem tudok. Mit tegyek? A dohányzásról is szeretnék leszokni! De hogy?!" — írja a „Zsibbadt tanulás, Új erő ('85)" jeligéjű levél írója.

Ha tréfálkozni akarnánk, akkor azt mondanánk: nem vagy egyedül a gondoddal... De komolyra fordítva a szót: suli után kell a kikapcsolódás. Egy jó séta, esetleg futás vagy úszás felfrissíthet. Még a jó értelemben vett „csavargás" sem árt. Egy kiadós beszélgetés a haverokkal feledteti a délutáni nehézségeket. Rövidebb, de intenzívebb tanulást ajánlunk, előtte és utána sporttal. A cigi viszont kerülendő!

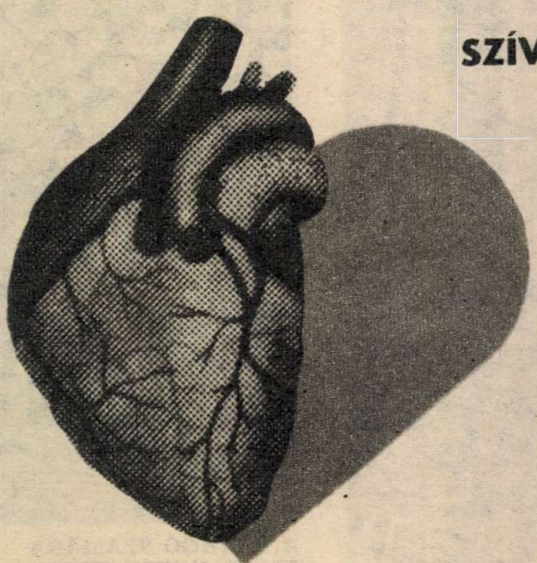

SZÍVSZÓLÍTÓ

Akik szólítanak: a hazánkban folyó szívprogram vezetői, akit szólítanak: a programban résztvevő XVII. kerületi iskolások. Amire pedig a szólítás szól: egy játékos sportnap február 23-án, a Ferihegyi úti Általános Iskolában. Játék mellett felméréssel: hogyan is áll a dohányzás elleni, az egészségesebb táplálkozásért és rendszeresebb testmozgásért létrehozott program ezekben az iskolákban?